

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravištvu „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoliškega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravištvu: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Po shodu v Mariboru.

Občni zbor Slovenske kmečke zveze dne 29. m. v Mariboru je bil dogodek za slovensko politiko. Še vedno se bavijo vsi slovenski listi s tem shodom; liberalci hočejo seveda dokazati, da je bil shod brez pomena, listi Vseslovenske Ljudske Stranke pa jim krepko odgovarjajo. Gotovo je, da bi se shoda, ki je za tok slovenske politike brez vsakega pomena, že dolgo več ne omenjalo, in da bi govori, izusteni na brezpomembnem shodu, bili že davno pozabljeni. Občni zbor Kmečke zveze je bil velevažen političen pojav, mimo katerega nihče ni mogel molče. Zato so tudi vsi dunajski in graški listi prinesli daljša ali krajša poročila o shodu, in štajerski časniki so se v svojih uvodnikih bavili tudi z govori, govorjenimi na obnem zboru.

Čeprav nas zanima, s kako skrbnostjo se bavijo nemški in slovenski liberalni listi z našim strankinim shodom, vendar je za nas važnejše, da si še enkrat ponovimo, kaj je nam samim, ki smozvesti pristaši Slovenske kmečke zveze, bil njen občni zbor.

Slovesno se je izrekla na tem shodu Kmečka zveza, da vidi v narodnem oziru kot rešilno nalogo slovenskega ljudstva njega združenje v enem taboru. Za to se je s soglasnim sklepom uvrstila v organizacijo celokupnega slovenskega naroda, „Vseslovensko Ljudsko Stranko“. Da ta uvrstitev ni puhla beseda, ampak da je katoliško slovensko ljudstvo na Kranjskem in Štajerskem v političnem življenju enih misli in vzorov, to je dokazala okolnost, s kakim polnim razumevanjem in kipečim navdušenjem je spremljalo občinstvo voditelja kranjskih Slovencev, dr. Šusteršiča, katerega je zaupanje ljudstva postavilo sedaj tudi na čelo Vseslovenske Ljudske Stranke.

Vlada in vse, kar za njo dela, seveda nezadovoljno in nevoljno gleda na združenje slovenskega ljudstva. Čim bolj smo združeni, tem bolj smo slabši, kar je vladi zelo ljubo. Zato tudi njeni prijatelji na Slovenskem niso nič kaj zadovoljni z vseslovensko

organizacijo. Stari liberalci se niso nikdar povzpeli na to višino in so skrbno varovali pokrajinske meje, ki delijo Slovence. Mladi jih posnemajo. Po stari navadi izlivajo sedaj ves svoj gnjev in žolč na prvo vseslovensko stranko, ko bi je vendar morali vsaj z narodnega stališča biti veseli. Da jim pri tem sekundira vladi brezpogojno vdana hofratska plojaška politika, je samoumevno. Rano postarana „Sloga“ je celo odsvetovala dr. Šusteršiču, naj ne hodi na Štajersko „razpora“ delat. Ta namen ima seveda le starka „Sloga“, dr. Šusteršič takega namena ni nikdar imel. Saj ga tudi ni trebalo, kajti delo razpora, nad katerim imajo Nemci in vlada veliko veselje, je Ploj korenito izvršil davno, davno pred letošnjim obnim zborom Kmečke zveze.

2. Ljudstvo je odobrilo politiko vseslovenskih poslancev na Dunaju ter njim glede novih nameravanih davkov dalo natančno naročilo. Enega od teh naj skušajo na vsak način onemogočiti, to je davek na vino. Isti čas, ko se posl. vseslov. ljudske stranke na Dunaju trudijo, vreči sedanjo, kmečkemu ljudstvu in slovenskim narodom sovražno vladu, vidimo slogaške in liberalne slovensko-hrvaške poslance pri dvojnem delu: ali da pasejo doma lenobo in niti ne pridejo na Dunaj, ali pa se na Dunaju trudijo, zavesti v slovenski tabor neednost, in s tem podpreti neprijazno nam vlado. Štajersko ljudstvo je v Mariboru odobrilo politiko naših poslancev, ter s tem obenem obsodilo politiko Plojev, Roblekov in Hribarjev.

3. Tudi deželnozborska politika naših deželnih poslancev je našla na obnem zboru S. K. Z. splošno priznanje. Poslancem se je izreklo popolno zaupanje.

Največ skrbi dela našim liberalcem in slogašem pač deželnozborska politika. V svojih celjskih listih se trudijo že cel teden z dokazovanjem, da so se v Mariboru začeli naši poslanci umikati pred Nemci. Naši pristaši, posebno oni, ki so bili v Mariboru, dobro vedo, koliko je na tem resnice, zato mirnim srcem lahko gledamo, kako mažejo in lažejo po svojih listih.

Kmečka stranka je kazala nasproti liberalcem in slogašem vedno eno neprecenljivo lastnost: nikdar ni svojih korakov uravnavala po njih mnenjih in nazorih, in je vsled tega vedno dobro vozila.

Zanimivo je, da ravno isti gospodje, ki se tako boje, da popustijo naši deželni poslanci, na Dunaju, v Gradcu in tudi doma, na najbolj hinavski način rujejo proti slovenski obstrukciji ter ji želijo škodovati. Mi rečemo samo to: naši poslanci so začeli obstrukcijo, da izvojujejo slovenskemu kmečkemu ljudstvu v narodnem, gospodarskem in političnem oziru pravice. Dokler bo obstrukcija v to svrhu potrebna, jo naj rabijo; na mnenje liberalcev in slogašev pa se naj nikdar in nikoli ne ozirajo, kajti pri teh je koristolovje, častihlepnost in protikmečko mišljenje gonilo za vse, tudi za vsakojako izdajstvo.

Slovenska kmečka zveza se bo svojega letošnjega pomenljivega obnega zbora lahko s ponosom spominjala.

Politični ogled.

— Državni zbor bo dne 14. t. m. zopet začel delovati, vendar pa bo povelikonočno zasedanje le kratko. Trajalo bo komaj en mesec, namreč od 14. aprila do 14. majnika. Potem gredo poslanci na binkoštno počitnice, ki bodo gotovo dalje časa trajale, ker nameravajo ta čas zborovati nekateri deželni zbori. Po Veliki noči bo le malo plenarnih sej, tembolj se bo delalo v odsekih.

— Pogajanja za trgovinsko pogodbo med Avstro-Ogrsko in Srbijo se bodo prihodnje tedne v Belgradu zopet pričela.

Mala politična naznanila.

Dne 1. aprila: Londonski listi poročajo, da obišče nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand meseca majnika Carigrad in Petrograd. — Angleži so uvedli v Šangaju na Kitajskem angleško policijo, in tako podvrgli angleškimi sodiščem tudi podanike drugih držav. — Dne 29. marca so turški vojaki v odrinski stolici prekoračili bolgarsko mejo in streljali

PODLISTEK.

Srečala sta se...

(Povest v pisnih. Spisal Starogoraki).

Pulj, dne 8. novembra.

V kasarno sem prišel korajžen, vesel...

Dragi prijatelj!

Kako dolgo se že nisva videla? Od aprila že ne, kaj? Meni se zdi, da je cela večnost. Ti daš jako malo glasu od sebe. Jaz seve, sem bil zadnje čase zadržan, in nisem imel časa pisati. Da sem pa moral obleči vojaško suknjo, ti je znano. Trda je, pa naj bo; malo sem se že privadil. Po dokaj dolgem času poiščem zopet pero in papir. Kaj bi ti napisal?... Kako se mi godi?... Čemu naj to pravim? Ti veš sam najbolje, kako se godi vojaku, ker si že dokončal, jaz šele začnem. Nu, Pulja še nisi videl, kakor jaz Prage ne. Ampak, garnizija je garnizija, podobna druga drugi, kakor jajce jajcu. Mesto sicer ni slabo samo na sebi, dasi marsikateri mojih tovarišev pravi, da bi niti v sanjah ne hotel priti drugič sem. Meni se ne zameri tako hudo. Škoda je le, da ima tako malo prometa, ker je vojna luka. Okolica je pusta in kamena. Nu, če gledaš raz kako višino, vidiš vse polno trdnjav, in zdi se ti, da si v nepremagljivem kraju. Je pač mesto vojaštva. Zvečer je pa Pulj krasen, ako ga gledaš raz morja. Vse polno raznovrstnih svetilk na obrežju, druga pri drugi, ti nudi prizor, kot bi bilo celo mesto najlepše razsvetljeno.

Tu vidiš tudi več moških, kakor žensk, kar se ti bo gotovo čudno zdelo, ker sva nekoč o počitnicah zračunila, da jih pride na vsakega devet in pol. Tu je pa prav narobe. Revce ne vedo, za katerim se naj

ozirajo. Ali za mornarico, deželno brambo, topništvo, ali za nami. To pa veš, da že

„obračati na dva oči,
to zdravo ni, to dobro ni,
iz tega se gorje rodi...“

ali kakor je že pel pesnik in midva. Gostiln imaš na izbero. Vsaka druga hiša ti pravi, da

„tu vince toči se
in dobra volja doma je,“

če ima človek kaj denarja. Nu, kako nas plačajo, veš!?

Gotovo že komaj pričakuješ, kedaj začnem kaj o Puljankah. Dragi Fran, povsod so pisani ptiči, pa tudi tukaj. Lepe in grde, debele in suhe, stare in mlade in tako dalje... Starih in lepih najdeš malo, pač pa grdi in mladih. So seve tudi lepe in mlade, punice, da je veselje. Kakor je tukaj raznoliko vojaštvo, tako so tudi raznoliki nazori naših punic. Če pridemo mi, so odmah vse Slovenke, in znajo celo peti „Hej Slovani...“ Če pride topništvo, znajo tudi nemško. Se li prikaže mornarica, gorijo za madjarščino in se uče „čardaš“. Najde se celo katera, ki si poišče češko „besedo“ ali pa italijanskega Garibaldi-ja. Saj veš, ženska je ženska... in pri nas tudi ni drugače?

In kaj delam jaz?... Če nimam vaj in ne plazimo po grmovju in kamenju ter trgamo obutev in obleko, pa sedim v pisarni. Pustil sem si celo rasti brado, dasi se je stotnik s početka kaj prejezil. Da bi se bril, in to vsaki teden po dvakrat, trikrat, veš, to mi je preveč. Rajši nosim brado. Misli si, da mi je vzrastla že precej. Neka Italijanka mi jo je zadnjič celo pohvalila, da je lepa, vsaj tako mi je tovariš raztolmačil, zakaj, z italijanščino se nekako ne pogajam. Slišim jo dokaj dobro, umejem pa le, če treba reči

„la bella signorina“ (lepa deklica) ali pa, če imam drobiža, da zakličem „uno litro di vini“, (liter vina), in če sem posebno dobre volje, da povem, ali hočem „bianko“ (belo) ali „nero“ (črno). Mogoče, da se bom s časoma še več navadil. Upam sicer, ker kolnen že precej dobro, dasi je v italijanščini cela šuma raznovrstnih kletvic, proti katerim so slovenske prave ničle. — Da ne pozabim. Ker sem ti že pravil o moji bradi, ki se celo našim „devam“, — saj oprustiš, da se tako izrazim — dopade, in tako jaz seveda tudi, se mi je ono noč sanjalo, da sem sedel pri mizi, in moja brada se je ovijala že okrog tretje mizine noge, kakor kralju Matjažu. Ko sem kam šel, pa sta jo morala celo dva nesti za menoj. Ne čudi se, ampak, ko sem se vzbudil, nisem prav znal, ali je resnica, ali le sen, dokler si nisem potipal.

To je vse, kar bi te malo zanimalo. Zadnjič si mi poslal razglednico, za kar ti lepa hvala. Vprašaj, če sem se že zagledal. Kakor izprevidiš, še ne, in se menda tudi ne bom. Nič mi ne ugaja polenta in morski polži. Življenje je drugače silno enolično in dolgočasno. Če ne streljajo iz topov, pa iz pušk, da le ni tiho. Ladje v luki pa tulijo, kakor volkovi na Ogrskem, ko so lačni. Ne slišiš drugega, kakor drdranje električne železnice, ali pa korake vojaških oddelkov. Če pa to vtihne, tuli burja in vznemirja morje, katero si zopet hladi jezo ob čolnih in ladjah.

Tako se živi! In ti? Pisateljuješ še vedno? Dolgo že nisem bral kaj tvojega. Če imaš kaj, pošli, bom malo pokritikoval, ali bom pa vsaj vedel, če si že... nu, veš, kaj mislim, če si že — zaljubljen. Gotovo posvetuješ tvoji najmilejši tvoje krasne povesti in novele, morda tudi pesni. Zato le pošli... Sicer pa, med nama rečeno, bi ti že bil vsekako čas, da osrečiš katero izmed človeške družbe, ki se prišteva k nežnemu spolu, kaj? —

na bolgarsko obmejno stražo, ki je tudi streljala. Bolgari so končno Turke prepodili. Turki so imeli šest mrtvih in veliko ranjenec.

Dne 2. aprila: Češki deželni odbor je odklonil 29 prošelj čeških in 27 nemških občin za ustanovitve meščanskih šol, ker ni denarja. Odklonile so se tudi vse prošnje učiteljev za izboljšanje plač. — Finskemu deželnemu zboru hoče Rusija vzeti zakonodajalno pravico in jo spojit z Rusijo. — V angleški poslanski zbornici je ministrski predsednik Asquith ostro nastopil proti gosposki zbornici in zahteval, da se mora število gosposkozborničnih članov znižati.

Dne 3. aprila: Načelnik Poljskega kola, dr. Glabinski, je ministrskemu predsedniku baronu Bie nerthu izrečno izjavil, da ob priliki novih češko-nemških pogajanj ne bo več za posredovalca. — Nove volitve na Ogrskem bodo v prvi polovici julija. — V hrvaškem saboru so Frankovci vložili 19 nujnih predlogov. Frankovci bi radi preprečili volilno preosnovo, ki bi imela zanje jako slabe posledice. — V Italiji je žid Luigi Luzzatti sestavil novo ministrstvo. O novem zunanjem ministru pravijo, da bo sledil stopnjam bivšega zunanjega ministra Tittonija, in da bo ostal zvest trozvezi.

Dne 4. aprila: V okraju Larissa na Grškem so zaprli 40 upornih kmetov in tri duhovnike. Kmetje so nameravali napasti mesto Larissa, a je ta napad preprečilo vojaštvo. — Frankovci so v hrvaškem saboru obstruirali samo en dan, kajti prihodnji dan so obstrukcijo že ustavili. — Gubernatorja provincije Ogulasko na Ruskem, Narsova, je nekdo na cesti ustrelil, ko se je vozil na sprehod s svojim tajnikom. Napadalec je pobegnil.

Razne novlce.

* **Duhovska vest.** Za župnika pri Materi božji na Polenškaku je imenovan g. Jožef Poplatnik, kaplan na Hajdinu pri Ptuj.

* **Iz pravosodne službe.** Pravni praktikanti pri mariborskem okrožnem sodišču, Martin Senjor, Robert Frisch in Karl Freyberger so imenovani avskultantom.

* **Iz šole.** Na ljudski dvojezični šoli v Selnici ob Dravi je razpisano mesto učitelja. Šola je štirirazredna in se nahaja v drugem plačilnem razredu.

* **Gradeec.** C. kr. kmetijska družba štajerska. Za slovenskega tajnika je imenoval centralni odbor gospoda Franjo Holca. S tem se je ugodilo dolgoletni zahtevi slovenskih udov kmetijske družbe.

* **Iz pošte.** Za poštnega kontrolorja v Zidanem mostu je imenovan Alfred Gschiel, dosedaj poštni oficijal v Gradcu.

* **Umrl** je dne 5. t. m. pri Sv. Juriju na Ščavnici Janez Korošec, oče državnega in deželnega poslanca dr. Korošca. Pogreb se je vršil danes predpoldne. G. poslanec naše iskreno sožalje. Plemeniti in dobri mož pa naj počiva v miru!

* **Iz Dunaja** se nam poroča: Dne 30. sušca t. l. ste se vršili tukaj dve slavnosti, kateri so mil. nadpastir Lavantinski odlikovali s svojo navzočnostjo in s svojim sodelovanjem. Ob 11. uri predpoldne so v vkusno ozaljšani stari minoritski, (sedaj italijanski) cerkvi Marije Snežne v I. okraju poročili hčerko bivšega mariborskega vojaškega poveljnika grofa Alberta Nostitz-Rieneck, grofice Karolino s c. in kr. poslaniškim svetovalcem vitezem Henrikom pl. Löwenthal-Linau. Pred poroko so prevzeli knez v dovršenem nagovoru, ki je vidno ganil vse navzoče, opisali kakor pomenljive obrede poroke, tako sveti zakon kot najstarejšo in najvažnejšo, kot najtesnejšo in najsvetejšo zvezo, ki jo skleneta po božji volji ženin in nevesta za vse življenje; po poroki pa — proti pol eni — so služili ob obilni asistenci sveto mašo za novoporočence. Med izbranim občinstvom so bile razven nevestin in ženinovih sorodnikov zastopa-

ne plemenitaške rodbine knezov Schwarzenberg in Auersperg, grofov Kinsky, Silva-Tarouca, Kuefstein, Thun, Marenzi in več visokih državnih in vojaških dostojanstvenikov, v vsem blizu 90 parov. Svatbeni obed v hotelu Saäher, katerega so se udeležili tudi mil. knezoškofo, je kaj dostojno zaključil v vsakem oziru izpodbudno se vršečo rodbinsko slavnost. — Ob 7. uri na večer je priredila „Katoliška ljudska zveza“ v Zofijini dvorani svečano zborovanje v proslavo sv. Klementa Hofbauera. Navzlic skrajno neugodnemu vremenu se je zbralo iz vseh stanov nad tisoč vnetih častivcev novega avstrijskega svetnika. Na predsedniškem odru smo videli ekscelenco knezoškofo Lavantinskega, prelata dr. Zschokke, kanonika grofa Esterhazy in Roth, grofa Trauttmansdorff in druge. Predsedoval je neumorno delavni boritelj za katoliško stvar, grof Sylva-Tarouca. Slavnostna govornika, gimn. profesor dr. Hofer in tajnik Ljudske zveze č. g. Schaurhofer, sta slavila zasluge sv. Klementa Hofbauera za proizbudo katoliškega življenja na Dunaju. Za njima je pevski zbor „Dreizehnlinden“ zapel med drugim novo pesem v čast slavljenu svetniku. K sklepu so knezoškofo mariborski med splošnim odobravanjem v ognjevitim govoru, ki je vzbudil občno navdušenje, postavili sv. Klementa duhovnikom, možem, ženam in mladini za vzgled stanovskih čednosti, vsem avstrijskim narodom pa za vzor edinosti in miroljubnosti. Za tem so, naprošeni od prelata Zschokke, podelili zborovalcem sv. blagoslov ter tako ob pol 10. uri zvečer zaključili to prav sijajno katoliško manifestacijo v cesarskem mestu.

* **Pokušnja** štajerskih vin na Dunaju. Vinska pokušnja, ki jo je priredila Zveza kmetijskih zadrug na Štajerskem na Dunaju, in ki se vrši od 3. do 10. t. m., je bila dne 2. t. m. ob 11. uri dopoldne v navzočnosti povabljenih gostov otvorjena. Goste je pozdravil član Zveze, ki je priredila pokušnjo, pl. Regner. Izrekel je v imenu Zveze zahvalo občini Dunaj, ki je prireditev močno pospeševala, in izjavil, da se s to pokušnjo nikakor ne namerava delati konkurenco priznani dobri nižjeavstrijskim vinom, ki se jih tudi na Štajerskem mnogo porabi, temveč da hočejo štajerski vinogradniki, katerih položaj je ravno tako žalosten, kakor njihovih nižjeavstrijskih tovarišev, le širše kroge seznaniti s svojim dobrim vinom. Nato je povabil goste, da začnejo s pokušnjo vin. Vse je bilo polno hvale nad res izvrstnimi in cenimi vini, ne izvzemši gostilničarjev, ki so se pokušnje v velikem številu udeležili. Popoldan je bil določen za splošni obisk vinske pokušnje. Takoj po otvoritvi se je začelo zelo živahno življenje. Vse je sililo k sodom, in prodajalke v štajerski noši so imele dela nad glavo. Marsikateri je hotel vsa vina pokusiti, a močno sp. Štajersko vino je prej prišlo do svoje veljave. Na vsak način so si pridobila štajerska vina nove prijatelje.

* **Češka** krščansko-socialna stranka, kakor se zdaj imenuje, ima 8000 krajevnih organizacij, ki štejejo 46.000 članov. Razven tega je še 700 organizacij, s katerimi bo strankino tajništvo v kratkem stopilo v stik. Lansko leto je ustanovila stranka Zvezo krščanskih kmetov, ki šteje 10.500 članov, Zvezo posojilnic in po vzoru Slovencev Orla in mladeniško organizacijo, ki šteje 8000 članov. Zveza med češkim in slovenskim Orlom je jako prisrčna. Čehi izdajo svojo orlovsko himno in so sprejeli v tekst tudi našo, mi pa jim bomo preskrbeli mladeniški katekizem, „Zlato knjigo“, ki se bo prestavila takoj v češčino. Slovanski katoličani napredujejo!

* **Regulacija Drave.** Od poučene strani se nam poroča: Ptujski Ornig razpošilja občinam vzorce prošnje na c. kr. namestništvo v Gradcu zaradi regulacije Drave. Dobro znano pa mu je, da namestništvo ni proti regulaciji Drave, temveč je za njo mnogo storilo iz lastnega nagiba. Krivec v celi stvari je nemška večina deželnega odbora, ki že dve leti ne stori svoje dolžnosti in niti ne izplača denarja, katerega je deželni zbor dovolil. Toda Ornig in tovariši podpirajo to večino, zato pa nastavljajo sedaj

prošnje na napačen naslov. Prazen je tudi izgovor, da deželni odbor nima denarja na razpolago. Zakaj pa je potem z novim letom 1910 zvišal plače nemškim uradnikom? Odkod je vzel ta denar? Ampak za slovenske kmete nima vinarja, za nemško uradniško go spodo pa tisočake. Gospod Ornig, tukaj zastavite svoj vpliv, ker je deželni odbor pravo mesto za pritožbe, oni deželni odbor, v katerem imajo vaši prijatelji večino.

* **Odlok** ministrstva za javna dela glede obrtnih nadaljevalnih izobraževalnih šol. Ministrstvo za javna dela je izdalo odlok, po katerem se one spodnještajerske obrtne nadaljevalne izobraževalne šole, v katerih je učni jezik slovenski, odtegnejo štajerskemu nadzorništvu in prideli kranjskemu, ki ima svoj sedež v Ljubljani. Pod slovensko nadzorništvo pridejo torej obrtne nadaljevalne izobraževalne šole v Vojniku, St. Pavlu pri Preboldu, na Vranskem, v Sevnici, v Ljutomeru, Ljubnem, Gornjemgradu, Šoštanj, Gor. Polskavi in Poljčanah. Nemški listi so vsled tega odloka popolnoma iz sebe in govorijo o „raztrganju“ Štajerske.

* **Hofratska „Sloga“** bi rada igrala ulogo narodnega lista in zato se tuintam obregne na naše liste, kadar se ji sanja, da so se kaj proti narodnosti pregrešili. Tako se je hofratska tetka v zadnji številki razljudila in čez svoje umazane čeljusti potegnila „Slovenskega Gospodarja“, ker je priporočal udeležencem županskega tečaja sandvirtovo gostilno v Vetrinjski ulici. Časnikarski analfabet po milosti darežljivih starih liberalcev vzdržane „Sloge“ pristavlja veleumno: „Dosedaj smo smatrali „Sl. G.“ za — narodnega...“ Velika čast ravno ni, če smatrajo narodne dvoživke koga za narodnega, ampak gotovo je, da se „Slovenski Gospodar“ tudi zaradi priporočitve one gostilne narodno ni niti najmanj pregrešil; kajti gostilničar pri „Sandvirtu“ in njegova družina je slovenska. Čevljarji okoli jezljive „Sloge“ naj raje sodijo čevlje, ne pa razmere, ki so jim neznane.

* **Zakaj obstrukcija?** Kako sovražno postopa nemška večina deželnega odbora proti kmečkim interesom, pripoznavajo sedaj tudi glasila nemških štajerskih kmetov. Deželni zbor je dovolil 40.000 kron v svrhu, da se izvršujejo s 1. aprilom postave o deljenju skupnih posestev, o zlaganju kmečkih posestev, kmečkih posestev, o varstvu alp in o odvezi gozdnih in pašniških servitutov. Ta denar se je dovolil že lani v oktobru v deželnem zboru in bi se izvrševanje moralo začeti s 1. aprilom. Državna vlada je tudi vse pripravila, a glej, nemška večina deželnega odbora ni storila ne koraka. Tukaj se vendar ne more izgovarjati na obstrukcijo, pač pa obstrukcija lahko kaže na svojo opravičenost proti taki nemarnosti!

* **Imenitno priznanje.** Naši liberalni učitelji se večasih radi pobahajo, kako jih ima ljudstvo rado, zaradi njihove prosvetljenosti seveda. Zadnji „Tovariš“ pa se uvodoma tako joče: „Ljudstvo na deželi naravnost besni napram učitelstvu, ono se ga ogiblje in celo upliva na svojo deco, tako, da taki uplivi prihajajo čisto čez šolski prag in prinaša otrok s seboj od doma nezaupljivost in mržnjo do učitelja in vsega, kar mu ta nudi!“ — To je treba v toliko popraviti, da dobrega krščanskega učitelja naše pošteno ljudstvo ne mrzi, ampak nasprotno, ga globoko spoštuje, in mu ne zaupa samo lastne dece, ampak se da od njega poučiti in voditi tudi v drugih stvareh. Liberalnega učitelja pa, ki razširja svobodomiselnost, ljudstvo seveda mrzi in ga bo še vedno bolj in vedno hujše mrzelo. Končno pa bi „Tovariš“ danes že lahko vedel, da je čisto neumestno in zastarelo freisinnsko stališče, ako se pritožuje nad tem, da stariši „celo vplivajo na svojo deco“, zakaj stariši imajo to pravico, ker so oni pravi gospodar nad svojimi otroki, ne pa liberalni učitelj.

* **Mož** ni brezpogojno porok za dolgove svoje žene. Te dni se je vršila pred okrajnim in civilnim sodiščem v Gradcu zanimiva pravda, kjer je bilo rešiti vprašanje: je-li mož brezpogojno dolžan poravnati

Še to. Ustanovil sem si pevski zbor. Dvanajst nas je, raznih dobrih pevcev. To ti pojemo, da je veselje. Fran, ko se boš ženil, ampak to mora biti v teh treh letih, pa ti gremo in zapojemo tako, da se bo celo topilo srce tvoji nevesti.

Pa ne bodi jezen in se oglasi kaj.

Te pozdravlja Tvoj

J v a n.

L j u t o m e r, dne 20. novembra.

Dragi Ivan!

Mislil sem, da ti bo vojaški kruh pregnal veselje, se norčevati iz vsega sveta. Vidim pa, da sem se motil. Še niti do dobra se nisi ogrel, pa že veš za vse gostilne po Pulju, in po tvoji navadi so ti punice prva reč, mesto da bi sedaj čuval domovino. Sicer bo domovina brez tvojega čuvanja že še obstajala, ampak junaško to ni, stražiti ženska krila. Le glej, da se ti pri vsem tem ne prigodi, da se boš potem lovil za srce in obračal oči, kakor bogatin, in prosil Abrahama, naj spusti Lazarja, da vsaj malce omehča trdo srčice „deve“, kakor blagovoljš imenovati tiste Puljanke. Smejati se pa moram tvoji bradi, če jo res imaš. Veš, prijatelj, potem pa lahko vstopiš v menežarijo in se daš kazati za pravega leoparda, zakaj kot takega si te sedaj jaz predstavljam.

Svoje pevce boš pa že moral hraniti za svojo nevesto, za mojo ti ne bo trebalo... Jaz bi ti sicer svetoval, ker si še mlad fante, da, če že gledaš svet, glej ga tako, da se ne zagledaš vanj. Dasi so pri te-

bi vsi nasveti zastoj, bilo bi vendar dobro, da bi me poslušal.

Kaj počnem jaz? Staram se vsako sekundo, bogatim z vsakim dnevom — prosim, le ne čudi se — ne z denarji, ampak z grenkimi skušnjami. Te spremljajo ubogege trpina, kakor jastreb svoj plen. — Vprašam me, če sem že zaljubljen, ali morda še več — zaročen. Ne vem sam. Sodi potem, ko ti povem svoj „roman“. Tokrat ti še ne morem celega razodeti, ker še sam ne vem, kaj in kako pride.

Lani, ko je sopal majnik duhteče cvetje po zemlji, je posipal tudi moje srce s cvetom ljubezni. Ti tega ne veš, oprosti, nisem ti hotel s prva takoj poročati, pač pa sem te hotel iznenaditi. Nu, stvar se je zasukala tako, da ti naznanjam tudi brez presenetenja.

Jaz sem se zaljubil. in tudi kmalu potem zaročil. Zaročila sva se pismeno. Ona je bila v Trstu. Poslal sem ji prstan, in ona meni. Gotovo si boš mislil, nu, ali si bil srečen, pač dobro, da se ti od te sreče ni zmešalo. Eh, pa bilo je drugače. Tistega vesolja, katero sem si prej v bujni domišljiji predstavljal, ni bilo in ni bilo.

Začutil sem v srcu nekaj takšnega, kakor začuti pošten človek, ako naredi komu krivico, katera se ne da, ali pa le težko, poravnati. Zavedel sem se stoprav sedaj, da jo tiram v mesnico revščine, iz katere ni rešitve. Prvokrat me je nadlegovala misel, ali bitje, katero sem koval v zvezde, potrebuje tudi

raznih stvari, kakor drugi? Ali ženska tudi je? — Nič več ji nisem mogel pisati tako gorko, kakor prej, moral sem se siliti. Začele so mi vstajati v sentimentalni duši razne slike. Gospa Ernica je moja. Pospravlja samozavestno in se suče po sobah ter ogleduje razne dragocenosti, katere ji je kupil njen mož — jaz, za ta ali oni namen in spomin kot vezilo ali darilo. Družini zapoveduje, kakor je vajena... Pride k meni. Fran, kupi to, kupi ono. Jaz kupim. Vsa radostna skače po sobi...

Zopet druga slika. Moj reven stan, mali dohodki. Ona da bi delala, ona, gosposko dekle? Mora, če hočeva živeti. Sam že izhajam, ali dva? Ljubi me! Pretrpi vse in dela... Roke so ji raskave, bolijo jo... Tiha žalost ji visi na čelu. Žal ji je! Ob moji strani se razvedri, ali le za hip. Potem jo tare skrb, kako bo varčevala jutri, da bo izhajala do konca meseca.

Reci, dragi moj, bi ne bil hudobnež, ko bi tiral tako nedolžno stvarico v neizogibno trpljenje, stvarico, ki je vajena udobnosti? Srce, čemu si ji odprlo vrata? Razodel sem ji sicer, kako je moje življenje, a to je nji vse eno. Pravi, če ima le mene, ji je to vse eno. Ona ni ogledala še mojega življenja s pravega stališča. Seve, človek ne mara za trude, ne za križe in težave življenja, posebno, ako ga ljubezen tresne po glavi.

[Konec pribežnice]

ti dolgove svoje žene. Graška tvrdka Vollenhals in Hagger je tožila nekega slikarskega pomočnika za plačilo kosa platna, katerega je od nekega agenta kupila njegova soproga na obroke. Soproga obtožena je na naročilni listek zapisala ime svojega moža. Zastopnik tožbe trdi, da je mož kot glavni družine porok dolgov svoje žene. Sodnik je opozarjal na to, da se par. 91. meščanskega kaz. zakonika, po katerem je mož kot glavni družine, dolžan skrbeti za ženo v polni meri in visočini svojega premoženja in jo v vseh zadevah zastopati, ne more tudi tukaj smatrati pravomočnim. Če se hoče, da postane tudi mož porok, morajo biti to predmeti, kateri so v hiši neobhodno potrebni in za katerih nakup je slednji pritrjeval. Obtoženec pravi, da se je od žene sprejeto blago naročilo brez njegovega dovoljenja in vednosti. Nato je tožnik odstopil od obtožbe. Tožene pa je prosil za izrek obsodbe, da zamore zahtevati odškodnino za zamujeni čas. Sodnik mu je pojasnil, da je upravičen, tudi če je tožnik odstopil od obtožbe, zahtevati odškodnino zamujenega časa. Toženi je nato zahteval 8 K 64 vin. odškodnine.

* Vreme meseca aprila bo baje hladno.

* **Sladkor** zopet dražji. Združene avstrijske tvornice sladkorja so zopet podražile ceno sladkorja za 50 vin. pri meterskem stotu.

* **Monopol** vžigalic. Avstrijsko finančno ministristvo bo kmalu končalo študije o uvedbi monopola užigalic. Tudi v Nemčiji sledi najbrž davku na užigalice monopol.

Mariborski bogoslovci so darovali za Št. Ilj in okoliške župnije 100 knjižic: „Mladenci na plan.“ Blagim gospodom se slovenska obmejna mladina najtopljeje zahvaljuje.

Naša društva prosimo, naj se takoj posvetujejo o tem, da tekom letošnjega leta vsa prirede po eno veselico, predstavo ali pa kako drugo priredbo na korist naši narodni obrambi.

Število za narodno-obrambni sklad darovanih obrabljenih poštinih znamk je sedaj 184.143. — Nabirajte dalje!

* **Za dijaško kuhinjo** v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: prevzvišeni knezoškof dr. Mihael Napotnik 30 K; posojilnica v Mariboru mesto venca na grob umrlega profesorja Mateka 25 K; dr. Rosina, ravnatelj posojilnice, 100 K; odbor naprednih dijakov v Celju (po dr. Pipušu) 100 K; Kvar Simon, posestnik v Račah (po dr. Pipušu), 10 K; Božič Ivan v Pišecah 7 K 10 vin.; Primec Franc, gostilničar v Hotinjivati, 2 K; na sedmini po umrli Katarini Senčar v Bolehnecih nabrali žalujoči 13 K; Čiček iz sv. Magdalene v Mariboru 3 vreče krompirja. — Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero — Bog plati!

* **S. K. S. Z.** je daroval gosp. Josip Zemljč iz Nove vasi pri Mariboru deset knjig za katere se mu S. K. S. Z. najsrdečje zahvaljuje. Spominjate se je ob vsaki priliki! 397 znamk sa obmejne Slovence je poslal gospod Ducman Sréna mu hvala.

S. K. Z.

Odbor S. K. Z. ima še večje število knjižic „Starostno zavarovanje“, spisal dr. Krek, na razpolago. Udje S. K. Z. dobijo knjižico brezplačno, drugi pa komad po 20 vin., s pošto vred 25 vin. Denar se lahko vpošlje v znamkah. Ker se je odsek za starostno zavarovanje pridno posvetoval o vladni predlogi, bo stvar prišla prej, kakor se je mislilo, v pretres v poslanski zbornici.

1. **Vprašanje:** Ali smejo dati v G. stanujoči posestniki občine Sv. J. pooblastila za občinske volitve, ker sami bržkone ne bi prišli?

Odgovor: Po par. 4. občinskega volitvenega reda za Štajersko samo, 1. ako so po kakih občinskih ali drugih javnih opravilih zadržani, in 2. ako imajo v občini Sv. J. svojega oskrbnika ali poslovodjo, katerega smejo pooblastiti, da voli v njihovem imenu.

2. **Vprašanje:** Naš župan je volilni zapisnik razpeložil na svojem domu na vpogled, ne pa v uradni sobi. Ali je storil prav?

Odgovor: Župan ni storil prav. Po par. 16. novega občinskega volilnega reda ga je župan dolžan razpeložiti v uradni občinski sobi. Lahko naredite takoj pritožbo na glavarstvo, vendar se ne smete zanašati, da bi vsled tega pogrška v volitvenem postopanju bila cela volitev proglašena za ničevno, osobito, če je pravilno razglašeno, kje je zapisnik razpeložen.

Mariborski okraj.

Maribor. Pretečeno soboto ponoči je vrgel neki pobalin kamen skozi okno v sobo, v hiši štev. 31 v Rožni ulici. Strl je dve šipi in ni veliko manjkalo, da ni padel eni osebi, ki ima ravno zraven okna postelj, na glavo. — Se pač vidi, kako mariborski varnostni organi skrbijo za mir in varnost v stranskih ulicah.

Šulferajn. Prihodnjo nedeljo se bodo v Mariboru podružnice nemškega šulferajna združile v Zvezo. Nemci delajo neprestano, da bi nas čimprej zadržali.

V cenilno komisijo za osebno-dohodninski davek so v mariborski okolici na novo voljeni v prvem volilnem razredu: Pij baron Twickel, veleposestnik v Krčevini; v II. volilnem razredu: Jakob Versolatti, hišni posestnik v Slov. Bistrici; v III. volilnem razredu: Jožef Čížek, dekan v Jarenini; za njih

namestnike: Jakob Purgaj, posestnik v Lajtersbergu, Jožef Caf, posestnik pri Sv. Jurju v Slov. gor., in Luka Hleb, veleposestnik na Smolniku. Imenovani pa so bili: Ferdinand Golob, trgovec pri Sv. Trojici v Slov. gor.; Alojzij Albrecht, c. kr. davčni oficijal v Mariboru, in Jožef Pfeifer, tovarnar v Hočah; za njih namestnike: Karol Kürbis, usnarj pri Sv. Trojici v Slov. gor.; Konrad Celcer, veleposestnik pri Št. Ilju v Slov. gor., in Fran Trummer, hišni posestnik v Studencih. — Funkcijska doba traja do 1913.

m Pobrezje pri Mariboru. V noči na 30. marca je trgovki Rozi Vogl ukradel neznan tat iz zaprte trgovine znesek 354 K. Zločinec se zasleduje.

m Sv. Križ pri Mariboru. Tukaj je umrl kmet Franc Pipuš, p. d. Trampuž, oče mariborskega odvetnika dr. R. Pipuša. Bil je mož-poštenjak, ki je vsled svoje treznosti, vzorne delavnosti in varčnosti uspešno kmetoval ravno pol stoletja. N. v m. p.!

m Iz Pohorja. Ne zdi se nam vredno, odgovarjati nesramnim lažem „Štajerca“, pa ker se dopisi iz Pohorja vedno ponavljajo v predalih nesramnega ptujskega kljuseta, smo primorani spregovoriti par besedi. — V štev. 14. ptujskega motovila beremo dopis „iz Hoč“, v katerem nam naznani, da se nam Pohorcem „Slovenski Gospodar“ vsiljuje, ter da so sklenili pohorski kmetje, poslati „Slovenskega Gospodarja“ nazaj, „Štajerca“ pa naročiti, in da sledi osem podpisov. Predragi klugec, naznani nam vendar, katerih osem je bilo pri tisti slavni seji navzočih, ki si hočejo „Štajerca“ naročiti. Ali Jožef Lešnik, Anton Robič, Cveček Franc, Matija Čurič ali Jože Potočnik, ali celo Franc Ternjak. Za vseh teh šest posestnikov si poslal dne 4. aprila v Reko po dva iztisa, a niti eden ga ni naročil, zato boš dobil tudi nemudoma od vseh šest posestnikov svojo hinavsko, od tebe imenovano kmetsko kri nazaj, kajti vsi omenjeni kmetje so trdnega verskega prepričanja, in nobeden se noče učiti „kunšti“ iz ptujskega smrduha. Ti pa pišeš, da politikujoči duhovniki mečejo „Gospodarja“ kar trumoma med ljudstvo, ter da je „Štajerc“ kmečka kri in se nikomur ne vsiljuje. Praviš, da zastopaš resnico, če jo zastopaš, drži se latinskega pregovora, ki pravi: „Diligite veritatem filiam Dei,“ to se pravi, ljubite resnico, hčerko božjo. Če jo pa ljubiš, naznani nam onih osem mož, kateri so si iz Pohorja naročili „Štajerca“. Ako ga bere tisti gospod, katerega ne bomo omenili, ter se živi večinoma od grošev pohorskih kmetov, in pa neki posestnik, kateremu silno dosti njegovo posestvo noter nese, kadar sneži in dežuje, zaradi tega pač ni treba blatiiti vseh pohorskih kmetov, da bi bili pristaši tvoje smrdljive vsebine. Vprašamo te še, ako si je naročila „Štajerca“ tudi Marija Glaser, hči gostilničarja Glaserja na Reki, kateri si tudi poslal dva iztisa na „prob“. Sam sem bil priča, kako užaljeno je bilo dekle, ko ji je pismonoša prinesel kar dva iztisa „Štajerca“. Dekle je hči ugledne rodbine ter večletna članica Marijine družbe. Da, da klugec, Pohorci pač nismo Razvancani, temveč pričakujemo v sake številke ljubljene nam „Slovenskega Gospodarja“, a v srce nas žalosti, če se nam vsiljuje list najostudnejše vsebine, „Štajerc“. — Za danes končamo, ob priliki več.

m Zaljenje Veličanstva. 33letni Matija Welt, hlapec v Selnici ob Dravi je pri nekem prepiru rabil besede, s katerimi je žalil cesarja. Welt je bil naznanjen sodišču, kjer se je izgovarjal s pijanostjo. Kljub temu je bil obsojen na 4 mesece težke ječe.

m Sv. Peter niže Maribora. Bralno in izobraževalno društvo vabi vse prijatelje zabave k predstavi, ki se bo vršila dne 10. aprila v prostorih g. Muršeca. Začetek ob 4. uri popoldne.

m Pesnica. V tukajšnji občini bi se že morale lani vršiti občinske volitve, pa jih naš slavni župan Miha Drozg še letos noče razpisati novih, čeravno je preteklo že štiri leta, kar so bile pri nas zadnje občinske volitve. Vršile so se namreč leta 1906. Ker je neki tukajšnjim Nemcem, oziroma posilinemcem še sedaj grozdje preklislo, čakajo bolj ugodne prilike. Posebno župan Drozg ne zapusti rad županskega stola, katerega se krčevito drži. Najbolj pa si želi priti na županski stolec velenemec Karl Fleischhaker, kateremu to mesto posebno pristaja zavoljo njegovega slavnega nemškega imena, kateri že sedaj hoče celo občino komandirati. Da pa se pri nas občinske volitve ne razpišejo, k temu pa slavno c. kr. okrajno glavarstvo lepo molči. Kako si torej more priprosti kmet početje politične oblasti drugače tolmačiti, kakor da ima dvojno mero, drugačno za Slovence, drugačno pa za Nemce.

m Dobrenja. 52letni tukajšnji posestnik Anton Laufer se je dne 17. novembra 1909 precej vinjen prepiral s svojim sinom in mu pretel, da ga bo ustrelil. Ker ga je hotela njegova žena Ana umiriti, ustrelil je s samokresom proti njej in ji zadal nevarno rano. Anton Laufer je bil pred mariborskim sodiščem obsojen na 8 mesecev težke ječe.

m Sv. Ana na Kremlbergu. Umrl je veteranec Anton Peklar, 82 let star. Rojen je bil pri Sv. Marjeti na Pesnici. — N. v m. p.!

m Žikarce. Umrl je 30. sušca Jurij Kmetič v starosti 90 let. Bodi mu zemljica lahka!

m Sv. Jakob v Slov. gor. V noči od minole sobote na nedeljo je pogorela tukaj hiša in gospodarsko poslopje posestnika Miklavža Vudlerja na Drankovcu. Zgorel je tudi en konj, ena krava, šest velikih svinj in 10 prascev, mnogo zrna, vsa krma in vse druge premičnine. Škode je nad 6000 kron. Vzrok vpelavitve je dosedaj neznan.

Polička vas pri Jarenini. Naš občinski odbor je imenoval častnim občanom vlč. g. Jos. Čížeka, dekana in duh. svetnika v Jarenini, vlč. g. Evalda Vračka, župnika, g. Franjo Thalerja, župana, in g. Jos. Ferka v Št. Ilju. Imenovani so si pridobili za našo občino velike zasluge.

m Št. Ilj v Slov. gor. Protestantska kriva vera se vedno bolj šopiri v našem prej še popolnoma katoliškem kraju. Zdaj že hodi v nemško šulferajnsko šolo 30 protestantskih otrok. Otroci so od nemških naseljencev iz Virtemberg.

m Št. Ilj v Slov. gor. Najstrašnejše se zdi katoliškemu vernemu Slovincu odpad od vere. Svojo dušo pogubiti, svojemu Zveličarju se odpovedati, to je res nekaj groznega, da človeku mozeg in kosti potrese, če kaj takega sliši. Dozdaj še ni noben Slovenec odpadel v Št. Ilju. Prvi, ki je začel s tem žalostnim činom, je hlapec Georg Polančič, rojen na Kresnici 41. On je že več let pristavnik pri protestantu Hemplnu v Cirknici in se že dolgo let ni več udeleževal cerkvenega življenja. Bog mu je odtegnil milost svete vere. Bog nas varuj! Kaj pa pravite vi, stariši, ki imate tudi svoje otroke v službi pri raznih protestantskih družinah?! Pri Hemplnu v Cirknici so že trije katoličani odpadli. Samo podpišejo se in je dobro.

m Sv. Anton v Slov. gor. Dne 28. sušca t. l. se je tukaj ustanovila kmetijska podružnica za župniji Sv. Anton in Sv. Andraž v Slov. gor. Zborovanje se je vršilo ob lepem številu udeležencev (62), kateri so z veseljem pozdravili zastopnika c. kr. kmetijske družbe, gen. tajnika g. Juvana iz Gradca, in potovalnega učitelja g. Pirstingerja. Prvi je izrazil pozdrav osrednje družbe in svoje veselje nad živahnim zanimanjem za kmetijsko organizacijo ter želel podružnici najboljših uspehov. V prijaznem nagovoru je še poudarjal pomen kmetijske organizacije v socialnem življenju, in njenega vpliva na postavodajstvo. G. Pirstinger je temeljito razlagal koristi in pomen kmetijske družbe in njenih podružnic ter člane spodbujal, da se teh koristi pridno poslužujejo. — Takoj so se nekateri oglasili za subvencijske merjasce; ker pa jih ni več veliko na razpolago, dobi takoznane letos le samo en član. — Dozdaj šteje podružnica 67 članov. — Novi podružnici obilo uspeha! — Vseh podružnic na Štajerskem je 128 s 15.239 člani; od teh je na Zgornjem Štajerskem 30 podružnic s 4243 člani, Sr. Štajersko 51 podružnic s 2600 člani in Sp. Štajersko 51 podružnic s 6200 člani in Sp. Štajersko 47 podružnic s 4796 člani.

m Sinovi matere Germanije. V odbor slovenjebistriškega nemškega telovadnega društva so bili izvoljeni naslednji Vollblut-Nemci: Potschiwaušek, Watzek, Mally, Kolletnigg, Mattusch, Sernko in Vollnitsch. In ti so kar sklenili prirediti „Sonnwendfeier“ Hajl!

m Poljčane. Katoliško slovensko izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 10. aprila 1910 po večernicah v poljčanski šoli, veselico s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav. Deklamira mladenič Jože Kegu. 2. Koračnica. Igra tamburaški zbor „Mladeniške zveze“. 3. Mladost ni, poje mešani zbor. 4. Govor za mladeniče. Govori Jurček Fuks. 5. Mladi vojaki (koračnica) Igra tamburaški zbor. 6. Studenček pod skaljo. Poje mešani zbor. 7. Lepa naša domovina. Igra tamburaški zbor. 8. „Sanje“. Igra s petjem v 5 dejanjih. Med odmorom igre udarja tamburaški zbor. Po veselici je prosta zabava v gostilni ob „Bču“. Vstopnina: Sedeži 40 vin., stojšča 30 vin. K obilni adleži vabi odbor.

Ptujski okraj.

Ptuj. Na Slomu blizu Ptuja je dne 24. marca umrl Johan Visenjak, znani večkratni deželno in državnozborski kandidat „Štajerceve“ stranke.

p Ključarovec. V „Slovenskem Gospodarju“ št. 7 od 17. svečana t. l. je neki dopisnik napadal tukajšnjo velezaslužnega in občespoštovanega občinskega predstojnika Florijana Kuhariča, kateri že nad 25 let v občo zadovoljnost svojih občanov kot predsednik deluje. Dotični dopisnik je torej edini, kateri na polju političnega delovanja g. Kuhariču nasproti stoji, in je le mogoče, da je ta, kateri se sedaj za kulisami skriva, iz osebnih razlogov to storil. Naš predstojnik je gotovo eden prvih, kateri je lansko leto po tisti hudi toči imel največ potov in tudi storil za svoje poškodovane občine, a sedaj pri delitvi podpore, akoravno tudi, kakor vsak drugi, potreben, ni dobil ne enega vinarja, pač pa se za zahvalo za njegov trud javno ga napada. — Naj bodo torej te male vrste našemu toliko zaslužnemu predstojniku g. Kuhariču kot malo zadoščenje!

Ljutomerski okraj.

I Ljutomer. Na belo nedeljo je 114 šolarjev pristopilo prvič k sv. obhajilu. Med slovesnim zvonenjem je v dolgi procesiji stopala mlada četa iz Fr. Jožefove šole v cerkev. Veselja so žarela nedolžna ličica srečnih otrok! O blažena pomlad, kako si lepa! Po dovršenem sv. opravilu so se presrečni prvobhajanci zopet v procesiji vrnili v šolo, kjer so jim darežljive roke blage učiteljice gospodične Midice Herzog preskrbele topli zajutrak. Gospodu ravnatelju, vsem gđc. in gospe, ki so se trudili za red in kakorkoli pomagali, zlasti še gospodični razredni učiteljici v imenu srečnih otrok prisrčen Bog plačaj!

Ljutomer. Dne 24. aprila se vrši v Ljutomeru spomladna konjska dirka, prirejena po Ljutomerskem dirkalnem društvu. Za zmagovalce so izdana bogata in krasna darila, podarjena od raznih korporacij.

Vsak konjerejec, ki se hoče udeležiti dirke, mora to naznaniti najpozneje do 20. aprila. Naznanila sprejme g. Alojz Kranjc v Ljutomeru.

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Slavno predstojništvo občine Verjane v župniji Sv. Trojice v Slov. gor. je župnijskemu uradu Sv. Jurja ob Ščavnici za pogorelce v Berkovcih poslalo velikodušen dar 42 K, za kar mu župnijski urad izrekuje pristožno zahvalo. Podpisani župnik prosi vse sv. Jurjevske rojake za podporo v prid pogorelcem.

J. Kuncce, župnik.

Slovenjgraški okraj.

s Šmartno pri Velenju. To nedeljo po prvem sv. opravilu se vrši v društvenem domu v Šmartnu predavanje; govoril bo deželni poslanec dr. Verstovšek.

Obrekovanja in laži „Narodnega Dnevnika.“ — „Narodni Dnevnik“, za katerim bo gotovo pričapljaj tudi „Narodni List“, napada neosnovano poslanca dr. Verstovškega, da ni ničesar storil za po toči oškodovane posestnike v marenberškem okraju, zlasti v St. Janževem vrhu. Dasi je dr. Verstovšek le deželni poslanec in spada to delo v delokrog državnega poslanca, je storil vse korake, ker je dobro vedel, da oboleli državni poslanec Ježovnik ni mogel posredovati v tem smislu. (Deželni poslanec dr. Verstovšek je bil v tej zadevi za slovenjgraški in za marenberški okraj dvakrat osebno pri glavarstvu in dvakrat pri namestnji. Nadalje je pismeno večkrat dregal pri glavarju in v namestnji, kar lahko dokaže s pismi. Ko so bili akti odposlani iz namestnje na ministrstvo, je tudi v ministrstvu zahteval nujne rešitve. To so dejstva, katera lahko poslanec dr. Verstovšek izpriča z dokazi, ki pač dovolj obsojajo ostudno gonjo liberalnih listov. Poslanec dr. Verstovšek pač nima navade, da bi vse take korake, ki jih stori v zavesti poslanske dolžnosti, vedno obešal na veliki zvon. Dal je nam pa sedaj ta pojasnila, ne toliko v svojo lastno obrambo, temveč da se javnosti dokaže, kako neosnovano napadajo celjski listi poslance Sloveške kmečke zveze.

Kar se tiče šolstva v marenberškem okraju in očitania, da se on ne upa pred deželni šolski svet, je ravno tako podlo in drzno obrekovanje. Od jeseni je poslanec dr. Verstovšek že večkrat posredoval v deželnem šolskem svetu, v enem slučaju tudi radi marenberškega okraja. On dobro pozna žalostno stanje šolstva v tem okraju, bolje mogoče, ko vsi drugi. Želi le, da bi ga vedno pravočasno o vseh šolskih zadevah informirali; brez informacij in obvestil pa ne more poseči vmes, ker ne more vedeti, kaj da se v raznih krajih godi. Priporočamo dopisniku v „Narodni Dnevniku“, da naj raje obvesti poslanca, ki bo storil gotovo vse korake, nego da ga brez vzroka napada. Na ta način se bode lažje kaj doseglo in delalo proti naravnost turškim razmeram šolstva v marenberskem okraju.

s Škale. V nedeljo 10. t. m. po večernicah igrajo škalske Marjine družbenice nabožno igro „Kristina“ ter vabijo k obilni udeležbi.

Konjiški okraj.

k Slovenske tiskovine pri c. kr. uradih v Konjicah. C. kr. okrajno sodišče v Konjicah je pošiljalo pred leti nekaj časa samoslovenske tiskovine župnijskim uradom za mesečne izkaze nezakonstvih rojencev in mrličev. Na „migljaj od zgoraj“ se je ustavila pošiljatev edino opravičenih samoslovenskih tiskovin v slovenskem okraju. Dohajale so samo nemške. Kar je še preostalo slovenskih tiskovin, rabilo jih je okrajno sodišče — za uradne ovitke, da se tem jasneje vidi, koliko veljave ima slovenščina pri naših uradih. — Župnijski uradi so pošiljali mesečne izkaze spisane na polo papirja v slovenščini. Kot zavitek pa so rabili samo nemške tiskovine, gotovo z večjo pravico, kot so postopali gospodje pri sodišču z našimi slovenskimi tiskovinami. — Tako se bodo pisali izkazi tudi nadalje, dokler ne bodo izposlovali naši poslanci zopet slovenskih tiskovin, kakor so obljubili. C. kr. okrajno glavarstvo v Konjicah je po večkratnem pritisku od strani župnih uradov nekaj časa določilo nemško-slovenske tiskovine za izkaze sprememb prebivalstva ob četrtletju. Da ima nemščina prvo mesto na golicah, to gospodom pri c. kr. okrajnem glavarstvu še ni bilo dovolj. Vzeti nam hočejo še to trohico enakopravnosti. Za prvo četrtletje 1910 so se priposlale samonemške tiskovine. — Župnijski uradi se bodo lepo zahvalili za tako pisanko ter vrnili c. kr. okrajnemu glavarstvu samonemške tiskovine s pripombo, da tudi v novem letu ne bodo odnehali od svojih narodnih pravic.

k Hebenstreit pri Konjicah. Tukaj je umrl dne 5. t. m. obče spoštovani starček Štefan Kovač, po domače Spodnji Planine v 87. letu svoje starosti. Leta 1908 je obhajal s svojo ženo biserno poroko. Naj počiva v miru!

k Zreče. Umrl je v nedeljo veleposestnik in veletržec Hinko Dobnik. N. v m. p.!

k Iz konjiškega okraja. V Konjicah imajo različne trgovce, katerim se vsem prav dobro godi, ker jih kmetje podpiramo in pri njih drago kupujemo. Eden je Slovenec, eden tako — tako pol ptiča pol miša, drugi so zagrizeni — kako bi že rekel, da bi ja ne bili razžaljeni — no, nemško-prijazni Slovenci; sami se imajo seveda za Nemce, pa niso, ampak le, kakor sem rekel, zagrizeno nemško-prijazni, kakor n. pr. „ljubi“ „Štajere“ iz Ptuj. Slovenski denar, da, ta je dober, a drugače Slovenec nič — Nemec vse. Ja, pa kaj sem

že hotel reči, res, eden izmed teh trgovcev se piše za Kupnik-a. Krasno slovensko ime, ki naj vas pa nikar ne zmoti, ker mi smo „dajčfrajndlih“. Ta gospod se ravna po pregovoru, ki pravi: „Vsak po svoje je rekel tisti, ki je s svedrom kravo drl.“ Bi ne imeli nič zoper to, če bi mi s tem pregovorom, ali pravzaprav s Kupnikom ne imeli nič opraviti. Trži namreč tudi s senom, nakupi ob košnji in spomladi prodaja. Nekateri smo imeli to srečo, da nam je bilo seno, katero se je delilo kot pomoč, odkazano pri Kupniku. Branili smo se, pa kaj hočeš, „sila kola lomi.“ Ali še hujše pride, namreč, črno na belem bi mu morali dati, kako zelo smo zadovoljni s „preizvrstnim“ senom, ter podpisati celo tozadevno nemško pisano pismo na visoko namestništvo. — Ker so se nekateri branili (čast jim), nas je povrh še prav po „dajčfrajndlih“ nagovoril. Prosimo tedaj vlado in naše poslance, naj nas ne izročajo na milost in nemilost takim „dajčfrajndlih“ trgovcem, ter nas drugokrat, če bo pomanjkanje sena, obvarujejo Kupnika.

Celjski okraj.

k Iz Celja se nam poroča, da se naši fantje pri naboru, ki se vrši te dni, zelo vzgledno vedejo. Lep sad naše mladinske organizacije.

k Leharje. V noči od 23. do 24. sušca t. l. vdrla so pri nas tatovi v klet posestnika Martina Gajšek, spili precej vina in ukradli nekaj obleke. — Ravno tisto noč ukradli so pri posestniku Janezu Resnik v Bukovem logu 10 kur in enega petelina. Marsikdo se je tresel od strahu. Celjski stražmojster g. Jožef Rimzal je tatove začel takoj zasledovati in je res našel približno dve uri hoda od Resnikovega stanovanja tropo cigánov. Imeli so pri sebi še nekaj kur in tudi še celega petelina. Pri sodišču so cigani vse tajili.

k Sv. Rupert nad Laškim. V naši župniji je umrl dne 30. marca vzoren gospodar, naročnik „Slovenskega Gospodarja“ g. Frane Privšek v 64. letu svoje starosti. Tri dni pred smrtjo je bil previden s sv. zakramenti. Na velikonočno nedeljo se je čutil še zdravega. Podal se je na pot k rani maši v župno cerkev, in ko je prišel na pol pota od doma, se je zgrudil na cesti. N. v m. p.!

k Gornjigrad. Da je trg Gornjigrad že od nekdaj najbolj razupit po svetu zaradi podlega liberalizma, za to skrbijo razni mazači po liberalnih cunjah. Ker se tem ljudem posebno zadnje čase ostro na prste gleda, zato še v zadnjih zdihljajih vpijejo, kakor bi jih drl na meh. Da bode svet vedel ceniti take napade za to, kar so, hočemo posvetiti v to dično družbo. O njihovem zasebnem življenju sploh ne moremo govoriti v dostojnem listu, le toliko omenimo, da je moral posebno zadnje čase večkrat sodnija in žandarmerija vmes poseči, ker so ti ljudje izgubili že vsak čut dostojnosti. Le nekaj črtic iz javnosti hočemo navesti, ki kažejo naprednost v najlepši luči. Stari Krajnc je posodil svoj čas graščinskemu oskrbniku Di Centa svoto okoli 8000 K, katere mu je isti Di Centa pozneje pošteno vrnil, kar kažejo poslovne knjige in pričajo uradniki. Di Centa je bil odstavljen, prišel je Gold, tudi ta je šel, in glej ga spaka, naenkrat tirja Krajnc od graščine tiste tisočake, katere je že zdavno prejel. Graščina se mu smeje, a Krajnc popolnoma resno toži, seveda izgubi tožbo in mora povrh še plačati vse stroške okroglo 3000 K. Ko bi storil kaj takega klerikalec, koliko vpitja bi bilo, a Krajnc se zmiraj pri „Narodnem Listu“ ugledni tržan, občinski odbornik, načelnik liberalne posojilnice itd. Kako se tako postopanje od strani Krajncu imenuje, to čitatelj sam ve. Neki napredni gospod iz napredne družine kradel je hranilne knjižice kar iz žepa; drugi tak nadepoln naprednjak ukradel je v trgovini par čevljev, a je imel to smolo, da je po en čevljev od različnih parov pograbil, ker se mu je mudilo. Ta naprednjak igra sedaj veliko vlogo v liberalnih krogih. Ako zanima „Narodni List“, mu lahko povemo imena teh dveh poštenjakov, mi jih sedaj še iz usmiljenja zamolčimo. Liberalna tržka občina ima za ogledovalca mrličev zdravnika dr. Konečnika. Ta ima dovolj časa za lov in obiske, mrličev večkrat ne gre na dom pogledat, ampak na sredi trga morajo pogrebci rakev odpreti, in tam tipa mrliča pred očmi vseh pogrebcev. Kje so tu zdravstveni predpisi, kako mučno je to za žalujoče sorodnike. Dva dni prej pa je že zapisal na mrtvaško-ogledni list, da je dotičnik mrtev in vzrok smrti. Občino se je na to že opozorilo, a nič ne stori, ker je ogledovalec mrličev — občinski odbornik. Za časa znanih ljubljanskih izgrediv 20. IX. 1908 izobesili so seveda naši napredni narodnjaki črno zastavo, a ravno v istem času so naročili zastor za čitalniški gledališki oder, navadno mazarijo, naravnost iz Prusije iz Neu-Ruppina blizu Berlina, torej od najhujših nasprotnikov vsega Slovanstva. Ali bi ne bili dali rajši zaslužiti par kronic kakemu lačnemu liberalnemu slovenskemu slikarju, ki bi kaj takega ceneje namazal. V znak pokopane slovenske narodnosti so torej izobesili 20. IX. črno zastavo. Kakor ironija se bere sedaj „narodna čitalnica“. Ker se pristaš naše stranke ne pusti komandirati od fine napredne inteligence, so mu čisto resno grozili v časnikih z ubojem. Torej kradeš lahko, groziš z ubojem, in še vse drugo lahko storiš, samo prisegati moraš na „Narodni List“, in vse ti je dovoljeno. Te vrstice smo zato zapisali, da svet ve, kaka je tista stranka, ki pošilja dopise v liberalne cunje. Najlepše je zapisal takim ptičem v spominsko knjigo nek izvrsten gospod, nadučitelj:

„Težke vaše so peroti, strte tudi že precej, samo kljuni dobri in jekleni, ampak umazani, kot vse.“ Da, res, nad vse umazani so kljuni dopisnikov „Narodnega Lista“.

k Gornjigrad. Notar Drukar, ki je znan po svojem finem obnašanju, je za časa državnozbornskih volitev imenoval dr. Šusteršiča za nesrečo slovenskega ljudstva. Priče na razpolago. Ta Drukar bo zdaj šel k dr. Šusteršiču beračit za železnico, zdaj, ko ga potrebuje, pa ga imenuje velespoštovanega vodjo slov. ljudstva, in da naj mu ne odreče svoje uplivne pomoči. Pri dr. Benkoviču je že bil notar, zdaj bo šel še k dr. Šusteršiču, Kreku in Lavrenčiču, samo k liberalcem ne. Živel vodja naprednjakov gornjegrajskih! — Sicer se pa obračamo tudi mi na dr. Šusteršiča, da s svojimi tovariši vred upošteva upravičeno željo po tako potrebnih železnicah, in naj se pri tem ne oziira na osebe — liberalne voditelje, ampak na vrlo ljudstvo gornjegrajskega okraja, ki stoji vse v taboru Vseslovenske ljudske stranke.

k Iz gornjegrajskega okraja. Pod naslovom „Iz Mozirja“ je „Narodni List“ dne 24. marca t. l. prinesel zaviti dopis, v katerem prikriva svojega pristaša in sotrudnika, župana in tajnika gospoda Praznika in Knafliča. — Nesramno je, da je dopis iz Mozirja, kakor da bi to zadevalo tržkega ali pa okoliškega župana. — Resnici na ljubo pojasnimo, da se je za moziške občine delila podpora med posamezne posestnike od vodje c. kr. politične ekspoziture za jako nizke prevozne cene, in da je občina trg Mozirje za te dve občini brezplačno tehtala seno in slamo. — Resnično pa je, da se je neki Kokarc pritoževal proti županu Prazniku, da je isti računil prevozne in druge stroške 2 K od 100 kg. „Narodni List“, nikar se ne sramuj svojega pristaša. Gotovo bodeš tako pošten, da bodeš ponatisnil ta dopis. Ponosen smeš biti, da imaš tako človekoljubne pristaše.

k Šmartno ob Paki. Po par. 32. gasilnega reda za Štajersko z dne 23. junija 1886. in po par. 20. pravil prostovoljne požarne brambre pri Sv. Martinu ob Paki je ukazano, da mora požarna bramba proračun za prihodnje leto in računski sklep za pretečeno leto županstvu, oziroma občinskemu odboru v pregled in v odobrenje predložiti. A naša „nestrankarska“ požarna bramba, ki je z večine liberalna, je tako napredna, da se to do danes ni zgodilo. — Pred nedavnim časom je pisal „Narodni List“, da bode prinesel natančne račune izza časa „klerikalnega“ gospodarstva požarne brambre. Dopisnik jih lahko prav mirno objavi, saj „klerikalci“ jih ne moremo, ker so baje sedanjemu vodstvu pogoreli. Požarni brambi, ki uganja liberalno politiko, svetujemo, naj skrbijo, da bodo računi pravočasno narejeni in predloženi. Slavni občinski odbor se pa prosi, naj zahteva od požarne brambe račun.

k Šmarje pri Jelšah. V naši okolici so se vršile dne 30. marca volitve v občinski odbor. V III. razredu je na celi črti z vsemi 8 kandidati zmagala naša kmečka stranka. Liberalci in štajercijanci, ki so sli skupno proti nam v boj, so slavno propadli. Živeli naši vrli volilci!

k Ponikva ob juž. žel. V ponedeljek se je vršil občni zbor naše hranilnice in posojilnice, katerega se je udeležilo lepo število udov in vlagatelj. K občenemu zboru so prihiteli tudi zastopniki sosedne posojilnice v St. Vidu. Naša želja je, da bi tudi v bodoče naši sosedje s prihodom k našim zborovanjem pokazali, da razumevajo naše delo, in so solidarni z nami. V imenu Zadržne Zveze je prisostvoval občenemu zboru nadrevizor Vlad. Pušenjak, kateri je v poljudnih besedah pojasnil delovanje posojilnice v preteklem letu, kazal na velike uspehe in napredek, ter navduševal navzoče za varčevanje. Splošno mnenje je bilo, da je občni zbor lepo uspel, in da je potrebno, da se še večkrat priredi tako zanimiv občni zbor.

k Braslovce. Zahvala. Č. g. Rudolf Krener, kaplan pri Sv. Rupertu v Slov. gor. je poslal za tukajšnje šolsko kuhinjo znesek 5 K, za kar mu šol. vodstvo izreka pristožno zahvalo.

k Braslovce. Tukajšnji diletantje uprizorijo dne 17. t. m. na Legantu narodno igro v petih dejanjih „Reveček Andrejček“. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Ker je čisti dobiček namenjen v dobrodelne namene in se obeta v ogled že večkrat pohvaljenih, dobrih in pridnih braslovških diletantov vesel večer, opozarjamo slav. občinstvo na to prizidev in uljudno vabimo na obilno udeležbo.

Brežiški okraj.

Buče. Naša kmečka hranilnica in posojilnica je pričela v nedeljo, dne 3. t. m. uradovati. Ob tej priliki se je priredilo gospodarsko predavanje, in nam je nadrevizor Vlad. Pušenjak pojasnil uredbo in delovanje kmečkih posojilnic Raiffeiznovk. Že prvi uradni dan, ki je sledil, je pokazal, da ima ljudstvo zaupanje do novega zavoda, in da se bo posojilnica prav lepo razvila. Uradovala bo posojilnica vsako nedeljo po rani maši v župnišču. Njen delokrog obsega župnije Buče, Polje in Pilštanj. Načelnik posojilnice je g. Jakob Bovha, veleposestnik v Veračah. V načelstvu in nadzorstvu so sami ugledni možje iz župnij Buče in Polje. Kmetje, poslužujte se vsi svoje domače kmečke posojilnice!

Planina. Shod S. K. Z. dne 4. t. m. se je sijajno obnesel. Zborovalci so navdušeno odobraval postopanje poslancev S. K. Z. Govora poslanca Fr. Pišeka in poslanca dr. Jankoviča so vsi odobraval. Sprejela se je tudi ostra resolucija proti vinskemu davku.

k Rajhenburg. Dne 17. aprila, v nedeljo po večernicah priredi slov. kat. izobr. društvo v društvenih prostorih igro: „Sv. Cita“. — K obilni udeležbi vlezanimive igre vabi odbor.

Nesreče.

Burja v Trstu.

Nesreč je v Trstu mnogo zabeležiti. Posebno pa na morju, ki je bilo hudo razburkano. Več parnikov je bilo v veliki nevarnosti. Pretrgalo se je več vrvi od raznih parnikov. Eden parnik pa je burja s tako silo pahnila, da je kameniti steber s svetilko, stoječi na glavi od pomola, okoli katerega je bila ovita vrh parnika, kar razpočil.

Pri večih parnikih je bila potrebna pomoč pilotov. Promet v luki je bil popolnoma prekinjen. Parniki „Semiramis“ in „Amphitride“, ki sta imela odpluti v Aleksandrijo, sta odložila svoj odhod. V 17 slučajih je morala posredovati zdravniška rešilna postaja. Več ljudi je vrglo v morje, toda se je vseh rešilo. Streho električne centrale v novi luki pri Sv. Andreju je burja popolnoma odnesla. Da je razbila burja neštevilno šip in metala opeko raz hiš, ni nič čudnega.

Burja preobrnila železniški vlak.

Redko je imela burja tako moč, da bi zamogla preobrnil vlak, kar se je v četrtek popoldne zgodilo pri Miljah pri Trstu. Vlak, ki odhaja iz Trsta v Buje ob 3. uri 10 minut, se je srečno pripeljal do postaje Monte Castiglione, kakih 100 metrov pred Miljami pa je prišel vlak v nekem ovinku v vrtnec, ki ga je prevrnil. Najprej je skočil voz za prtljago, ki je koj po lokomotivi, iz tira, potem pa so se vsi drugi vozovi preobrnil ter padli v jarek. — V vlaku je bilo 180 potnikov. — Takoj po padcu je nastal med potniki prestrašen krik, a takoj za tem je bilo čuti stokanje ranjencev. Od železniškega osebja ni bil nihče ranjen. Od potnikov so trije mrtvi. Ranjenih je bilo 18, deloma težko, deloma lahko, ki so se dali obvezati. Mnogo drugih oseb je še lahko ranjenih, a se niso dali obvezati. Mrtvece so pustili v Miljah, dočim so ranjeni in ostali potniki nadaljevali vožnjo proti Kopru na vlaku, ki je prišel iz Kopra na pomoč.

Na tej progi je burja že enkrat preobrnila vlak v bližini Žavelj, in zaradi tega dostikrat ni vozil, ko je pihala huda burja. V četrtek pa je bila burja tako močna, kakor malokedaj, in vseeno je prometno vodstvo državnega kolodvora v Trstu dovolilo, da se izpusti vlak. Zato jo zadene največja odgovornost, in mislimo, da bo imela preiskava, ki se mora vršiti, za nekatere nedogledne posledice. Krivi pa so nesrečam na tej progi oni, ki niso hoteli dopustiti, da se zgradi normalnotirna istrska železnica.

Nesreča v Puljski luki.

Tudi v Pulju je burja hudo divjala. Opeke s streh in drugi okraski s hiš so padali na ulice. Morje je bilo silno razburkano. V vojni luki je hotel nek mornar vojne mornarice pritrditi vrh neke ladije na bovo. Ko je stal na bovi, je prišel silen val, ki je pogreznil bovo z mornarjem vred. Čez nekaj časa se je prikazala bova — a brez mornarja. Vse iskanje po njem je bilo zaman. Morje ga je pogoltnilo. Nek čoln, v katerem se je nahajalo več mornarjev, je razburkano morje prevrnilo, toda k sreči so jih iz neke bližnje ladije rešili.

Velikanski požar na Gorenjskem.

Dne 4. t. m. je pogorela papirnica družbe Leykam Josefthal na Vrju. Požar je opazil približno četrta na 2. uro zjutraj čuvaj medvoške papirnice na desnem bregu Save, Češnovar, ki je poklical ravnatelja g. Venturini in njegovo gospo, ki je pričela takoj zvoniti s tvorniškim alarmnim zvonom, gospod ravnatelj je pa hitel v tvornico, kjer je odprl vodne hidrante. Ravnatelj Venturini je bil razumljivo zelo prestrašen po nesreči. Ljudje pripovedujejo, da je jokal. Delavke so na njegovo prošnjo gasile s škafi, med tem je prihitela pirniška, kmalu za njo pa sorska požarna bramba, ki sta takoj pričeli gasiti požar. Pozvana je bila na pomoč tudi ljubljanska požarna bramba, ki se je odpeljala s parno brizgalno iz Ljubljane ob četrta na tretjo uro zjutraj in je bila na licu nesreče približno ob 4. uri zjutraj, med potjo so priselili tudi vižmarski ognjegasci. Vsi ognjegasci so delali neutrudljivo, pridno. Iz goreče vrjanske tvornice so švigali mogočni ognjeni plameni proti nebu. Vsa okolica je bila razsvetljena, kakor podnevi. Neumornemu delu požarnih bramb se je posrečilo, da je ostal požar omejen le na glavno poslopje vrjanske tvornice. Sreča v nesreči je bila, da ni bila nesreča še večja. Ponoči je namreč deževalo, in temu se je zahvaliti, da niso goreči papirnati kosi zažgali več hiš. Papir je namreč pričel goreti, je eksplodiral, in veter ga je nosil blizu in daleč od tvornice. V bližnjih vaseh, v Preski in celo v Smledniku je se zdaj vse polno zgorelega papirja.

Ko se je podrla streha goreče tvornice, je bilo ranjenih več oseb, ki jih je obvezal na kraj nesreče došli tvorniški zdravnik dr. Schuster. Delavcu Frančišku Košenina je izpahnjena leva rama. Košenina se je pripeljal z dopoldanskim vlakom v Ljubljano in šel sam v deželno bolnišnico. Zelo poškodovan je tudi delovodja Jurij Lechinger, o katerem se je govorilo, da ima zlomljen pet reber. Eno rebro ima zlomljeno delavec Andrej Vrtačnik iz Pirnič. Medvoški župan Šusteršič je tudi poškodovan. Poleg navedencev je pa še poškodovanih več oseb.

Škode tri milijone kron.

Škoda se seveda ne more natanko presoditi, in bodo znane natančne številke šele po inventuri. Ravnatelj Venturini in pisarniški načelnik Hermann sta

izjavila, da bo škoda znašala približno tri milijone kron. Poleg poslopja in uničenih strojev je zgorelo tudi 25 in pol vagona papirja.

Vsled požara je prizadetih približno 200 delavcev in delavk.

Vestnik mladinske organizacije.

Sv. Tomaž v Slov. gor. Akoravno ni bilo vreme prav prijazno, se je vendar zbralo nad 200 vrlih mladeničev in moč v nedeljo, dne 3. t. m. v sobi Mladeniške zveze pri Sv. Tomažu.

Predsednik Mladeniške zveze je otvoril občni zbor in dal besedo uredniku Kemperle iz Maribora. V daljšem govoru je govornik očitno potrebo in pomen naših organizacij, potem katerih bomo vstvarili enotno armado slovenskega ljudstva. Prvobojniki v tej armadi pa morajo biti naši fantje, zato vsi v Mladeniško zvezo.

Poslušalci so pazljivo sledili navduševalnim izvajanjem.

Za tem so sledila poročila odbornikov, iz katerih je razvidno, da se je zveza zelo živahno gibala, in da je lahko ponosna na vsepeh enoletnega obstanda. Zveza je med drugim priredila lepo število dobro obiskanih predavanj, ki so se pečala z različnimi vprašanji. Tudi knjižnico je lepo uredila in ima že 337 knjig. Izposodila je pa tekom prvega leta čez 1100 knjig. To so lepe številke, ki glasno govore o ukažljivosti naših vrlih mladeničev. Le tako naprej. Iz blagajnikovega poročila povzamemo, da ima zveza v svojem prvem poslovnem letu čez 50 K preostanka. To lepo dokazuje požrtvovalnost naših fantov, ki pa ne sme prenehati, ampak se mora še povečati. Naše geslo mora biti: Vsi za enega, eden za vse.

Ker se je prejšnji predsednik odpovedal zopetni izvolitvi — ostal bo pa seveda še vedno vzoren in požrtvovalen član — je bil na njegovo mesto izvoljen mladenič Filip Meško.

H koncu zborovanja, ki se je vršilo v splošno zadovoljstvo, in so se mladeniči nasrkali novega ognja, je pristopilo nekaj novih udov, tako da šteje naša zveza sedaj 108 udov.

Fantje, po začrtani poti naprej — in veseli bode vti in celokupna domovina!

Sv. Lovrenc v Slov. gor. Tukajšnja Mladeniška zveza je priredila na praznik M. Ozn. dne 4. aprila po večernicah v prostorni bralni sobi poučen shod. Shoda se je udeležilo veliko število mladih, pa tudi moč in žen. Shodu je predsedoval g. Tikvič. O pomenu in namenu naše mladinske in krščansko-socialne organizacije je govoril Fr. Žebot, o smotru vseslovenske ljudske misli in potrebi tesne politične organizacije urednik „Straže“ g. Kemperle iz Maribora. Nastopilo je še več drugih govornikov: mladenič Pučko od Sv. Tomaža, Meško s Polenšaka in nekaj domačinov. Dekliški pevski zbor pa nam je zapel več mičnih slovenskih narodnih pesmi. Zborovanje je trajalo nad dve uri, in bo gotovo mladini pri St. Lovrencu ostalo v neizbrisnem spominu.

Hoče pri Mariboru. Narava je oživljena. Vse je vsklilo k novemu življenju. Tudi naša mladina se je začela zopet pridno gibati. V Hočah se je vršil zadnje nedeljo, dne 3. aprila mladeniški shod, ki je bil glede na krajevne razmere zelo dobro obiskan. Veliko število krepkih mladeničev iz obširne hoče župnije je napolnilo zborovalne prostore g. Rojka, Krasno in prepričevalno je govoril zbranim mladeničem g. dr. Josip Leskovar, odvetnik v Mariboru. Iz slovenske zgodovine je slikal g. govornik poslušalcem pravo delo slovenskega mladeniča nekdanj in sedaj. Veseli smemo biti Slovenci mariborskega okraja, da smo v osebi dr. Leskovarja dobili tako izvrstno moč. Na shodu so še govorili: Jos. Gselman ml., Žebot, dr. Glaser, vlč. g. dekan Grušovnik, Josip Krajnc in tajnik S. K. S. Z. Več domačih fantov je nastopilo z deklamacijami. Sklenilo se je, osnovati pevski zbor. — Mariborska okolica vstaja.

Somišljenikom v znanje! Radi nekaterih težkoč se za sedaj ne bo vršil naznanjeni „Mladeniški tečaj“ dne 10. t. m. v Mariboru. Kedaj se bo vršil, bomo že pravočasno javili.

Zveza slovenskih deklet. Odbor Z. S. D. je imel v torek, dne 29. marca popoldne v Mariboru odborovo sejo, da se posvetuje in sklepa o poletnem delu dekliške organizacije. Sklenilo se je, da se priredi v najbližnjem času poseben večdnevni gospodinjinski tečaj za naša dekleta, na katerem bi se predavalo v teoretičnem in praktičnem smislu. Predavanja se naj naša sijo bolj na strokovne predmete. — Glede podrobnega delovanja so se posameznim odbornicam določila okrožja po dekanijah in okrajih. — Več važnih

sklepov se je sklenilo glede na naše narodno-obrambeno delo, pri katerem naša dekleta lahko mnogo sodelujejo. — Znake Z. S. D., ki so kaj lično izdelani, naj naročajo Dekliške zveze skupno. — V poletju se bodo vršili večji dekliški shodi, združeni s shodi Marijinih družb po raznih dekanijah. Članicam Z. S. D. se priporoča, da pridno dopisujejo v „Naš Dom“, ter razširjajo naše liste: „Stražo“, „Slovenski Gospodar“ in „Naš Dom“.

Najnovejše novice.

Duhovniška vest. Župnija Teharje je podeljena dosedanjemu tamkajšnjemu kaplanu č. g. Jožetu Čemažarju.

Imenovanje. Dr. Fridrih Blank je imenovan za c. kr. okrajnega zdravnika v Konjicah.

Od državne železnice. Za postajenačelnika Polzela—Braslovce je imenovan Ludvik Wucherer, dosedaj pri prometnem uradu v Celovcu; prejšnji postajenačelnik na Polzeli, Kaspar Rauscher, je prestavljen v Friedberg.

Občinske volitve za občino Cirkovce bodo v petek, za novo občino Šikole v soboto tega tedna. V novi šikolski občini je vse razburjeno; radi bi se rešili Kušerja, a ta se strašno brani, da bi frčati moral iz odbora. V Cirkovcah je mirno, le Starejšinci bi radi imeli kar šest odbornikov in župana.

Ozdravljenje raka. V seji dne 31. t. m. (na mednarodnem kongresu za terapijo fizioloških bolezni je pojasneval znani kirurg dr. Doyen novo metodo za ozdravljenje raka. Po tej metodi, ki znači popolni preobrat v tem oziru, se iztrebi to zahrbtno bolezen s toploto. Doyen je dognal, da zamrejo rakove stanice pri toploti 50—55 stop. Radi tega razgreje od raka razjedeni del telesa potom elektrike na 56 stop. vročine in rakove stanice zamrejo.

Mohorjani v Ljutomeru so zbrali 60 K za obmejne Slovence, ki jih je doposlal č. gospod Škamlec. Srčna hvala!

Listnica uredništva.

Petrovče, Pilštanj: Prihodnjie!

Cene deželnih pridelkov.

Ime pridelka.	Gračec		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
	K	▼	K	▼	K	▼	K	▼	K	▼
Pšenica	14	—	13	50	12	50	13	—	13	25
Rž	10	—	8	50	10	20	8	—	10	—
Ječmen	8	25	8	—	10	—	8	—	10	50
Oves	9	65	8	50	9	—	10	50	9	50
Koruzna	8	63	9	—	8	—	8	—	7	50
Proso	9	50	9	—	10	—	7	—	8	—
Ajda	7	25	7	—	11	—	7	—	7	—
Sladko seno	—	—	4	50	4	—	4	—	4	50
Kislo	—	—	—	—	2	50	4	—	4	—
Slama	—	—	2	75	2	50	3	—	3	50
Fižola	—	—	—	25	—	—	—	—	—	—
Grah	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Leča	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Krompir	—	—	—	03	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	—	2	50	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	—	1	80	—	—	—	—	—
Speh, svež	—	—	—	1	70	—	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	22	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
„ kisla	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	3	50	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom	—	—	—	06	—	—	—	—	—	—

Novo! Čitaj!

Pozor kmetice in dekleta!

Najnovejše in najboljšo sredstvo za
vst las in da lasje postanejo gosti
964 in dolgi, to je:

Rastolšt. II.

Odstranjuje prhljaj na glavi in vsako kožno bolezen. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Cena franko na vsako pošto 1 lonček K 3 60, 2 lončka K 5 —. Pošilja se po poštne povzetju ali če se pošlje denar naprej. Prosim, da se naroči le pri meni pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnji M. boljace 250, Slavanija.

Nagrobne vence

v vsakovrstnih izpeljavah,
trake z napisi, in sveče za pogrebe priporoča

Goričar & Leskovšek v Celju

trgovina s papirjem in pisalnim orodjem

Na debelo in drobno! 220 Na debelo in drobno!

Pozor

Ženini in neveste

Vsakovrstno pohištvo iz trdega in mehkega lesa se zavoljo pomanjkanja prostora pod ceno prodaja pri

A. Viherju,

mizarju v Mariboru, Hengasse št. 4. 277

Pojasnila o inseratih daje

upravištvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 19. marca 1910.

Gradec . 40 53 47 42 78
Dunaj . 32 1 2 72 6

Slatina z zelo dobro vodo z gostilno s 5 sobami, kuhinjo, 3 kleti, goveji in živinski hlev, gumno in šedenj, gozd, njive in travniki, okoli 6 oralov, ob cesti in ob železnici na Koroškem ležeče se po ceni prodaja. Pojasnila daje Nawratil v Lipnici (Leibnitz). 60

Seme pravega Kašelskega zelja prodaja Ig. Mrcina v Zg. Kašlju pri D. M. v Polju, Kranjsko, po 20 gr. za K 1'10 poštne prosto. Za pristnost in kaljivost se jamči. Prodaje se samo lastni pridelek. Pošilja se z obratno pošto, proti gotovini ali povzetju. 145

V najem se želi vzeti dobrodoča gostilna, pozneje se morda tudi kupi. V Mariboru ali v okolici. Ponudbe na pošte restantno števil. 1000 Lipnica (Leibnitz). 185

Učence od poštene hiše, se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom in železom, Franc Korošec, Gornja Radgona. 118

Na prodaj je malo posestvo, 10 minut od železniške postaje Šmarje pri Jelšah, sestoji iz vinograde z novim nasadom, njive in sadonosičkom najplodnejših jaboličnih vrst in drugega sadja, kar vse že rodi, iz majhnega hleva in skoro nove hiše tik cerkve stojiče — pripravno za kakšnega vpokojevega č. g. duhovnika. Natančneje se izve pri lastniku Copf August, posestnik v Šmarji pri Jelšah. 205

Pozor! Proda se dobičkonosno posestvo, 6 oralov zemlje, pol ure od Maribora, pri glavni cesti, cerkvi in šoli; posestvo obstoji iz velikega polnega lesa, njive, travnik, sadonosnik, bradje, velik vrt, iz katerega se lahko lep denar izkupi, lepi zidani brami z gospodarskim poslopjem; proda se zaradi starosti; cena je 11.000 K, izplača se pa samo 6.000 K; izve se pri g. Jožefu Novaku, Pobrežje št. 269 pri Mariboru. 180

Mesarskega učenca sprejme g. Miroslav Reismann, Maribor, Koroška cesta 66. 238

Velikansko posestvo, ležeče v jako prijaznem kraju, tik okrajne ceste blizu Maribora se radi družinskih razmer po ceni prodaja. Posestvo meri 29 oralov zemlje, obstoječe iz travnikov, sadovnjakov, njiv, vinograde in velikega lepega gozda. Hiša, kakor gospodarska poslopja so večina zidana ter v najboljšem stanju. Cena je 20.000 kron. Več pove Josip Sernek, km. sin v Gradški, pošta Pesnica. 248

Alojs Zoratti, stavitelj oltarjev in pozlatar v Mariboru, Schmiderer-allee, sprejme učenca pod ugodnimi pogoji. Taki, ki znajo dobro risati, imajo prednost. 251

Čevljarški učenec se sprejme pri g. I. Skrabu, čevljarški mojster, Mlinska ul. št. 4, Maribor. 244

Kupci, pozor! Proda se lepo posestvo „Schne. weiss“ pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, poldrugo uro od Ptuj. Posestvo leži na lepi ravnini, je arondirano, ima hišo s 5 sobami in kuhinjo, lepo gospodarsko poslopje s hlevi za 35 glav goveje živine ali za konje. Potem je posebej en hram z veliko sobo, kuhinjo, jedilno sbrambo in kletjo. Kdor želi kupiti, zve natančneje pri Jožefu Novaku v Pobrežju 269 pri Mariboru pisмено ali ustmeno. Cena je nizka, pogoji so lahki. 268

Malo posestvo, hiša in gospodarsko poslopje, nekaj njive, gošče in tudi travnik po ceni prodaja Štefan Friedl, posestnik Rogoza, št. 20, p. Heče. 268

Na prodaj je zemljišče, tri četrt ure od Maribora, v kat. občini Vodole, občina Karčovina, v obsegu 17 oralov, 2 orala vinograde z ameriškimi nasadom, 2 orala hoste, njive, travniki in lep sadonosnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živina in vse potrebno. Ponudbe na Josipa Serneka, posest. sina, Gradška, p. Pesnica. 266

Kmetovalci pozor!

Dobro izkušen kovač se slavnemu občinstvu najuljudneje priporoča v izdelovanje novih plugov, prevzame tudi stare v popravilo, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča dela. Ne pustite se od drugih kovačev izrabljati. — Peter Bunda, Sp. Senarska. 273

Dobro izveščen in pošten krojaški pomočnik se takoj sprejme. Roman Pušnjak, krojaški mojster, Sv. Lovrenc nad Mariborom. 296

Novo zidana hiša tik velike ceste, 5 minute od farne cerkve, 1/2 ure od mesta, z dvema vrtoma, studenec z dobro vodo, se prodaja; primerno je za kakšnega duhovnika v pokoju, ali rokodelca, ker je tudi dobro dočena vinska obrtnika. Naslov v upravištvu Slovenskega Gospodarja. 297

Zelo lepa hiša še davka prosta s štirimi sobami, dvema kuhinjama, velika klet, svinjski hlevi in lep vrt je blizu Maribora na prodaj. Cena 16.500 kron. Zamenja se tudi s posestvom na deželi. Naslov pri upravištvu Slov. Gosp. v Mariboru. 279

Lepo posestvo zelo rodovitno, 14 oralov, kjer se lahko 10 glav goveje živine in 20 svinj redi, je blizu cerkve, šole in ceste pri Zg. Sv. Kungoti za 11.600 kron na prodaj. Naslov pri g. Korentu, Maribor, Kasernplatz št. 7. 280

2 novi hiši, izvrstno stavljeni, vse z opeko krito, vsaka ima tri sobe, 3 ščedilnice, kuhinje, en kabinet, velika klet, tri svinjske hleve in drvarnice, lep vrt, vodnjak pri hiši, tik velike ceste, na lepi ravnini, pol ure od mesta in cerkve Maribor, blizu šole za vsako trgovino, rokodelca ali penzionista prav primerno, se takoj prodajo. Cena je 7.600 K. Pri kupci se izplača okoli 4000 K. Več o tem pove lastnik Franc Podlipnik, Thesen 37, Maribor. 298

Sprejme se učenec iz poštene hiše za mešano trgovino Anton Privršenek, trgovec na Mnti. Štaj. 295

1 nov bencin-lokomobil 4—6 HP, 1 travniška brana, 1 železen plug, 1 mlin za debelo moko se po ceni odda. Strojao ključavničarstvo Karl Sinkowitsch, Peffigasse 9, Maribor. 293

Malo posestvo, 15 minut od Maribora glavni trg, obstoječe iz polja, travnika, gozda, lepega zelenjaka in dvorišča, novozidana hiša s tremi sobami, kabinet, kuhinja, še popolnoma davka prosto. Lepo gospodarsko poslopje, za 3 glave goveje živine in 8 svinj dovolj prostora. Zelo primerno za kakšnega penzionista kakor tudi za vsako trgovino, se pod lahkimi plačilnimi pogoji prodaja. Jožef Čeb, Dammgasse 299, Pobrežje pri Mariboru. 294

Kdo bi pošiljal redno surovo maslo za čaj in za kuhno? Ponudbe z navedbo cene pod „surovo maslo“ na upravištvo lista. 285

Proda se 2 in pol orala zemlje, na Zg. Hlapji, obstoji iz njive in sadonosnika, primerno za stavbo hiše, ali pa za novi nasad vinograde. Kupčija prav lahka. Več pove Mt. Peklar, ali Fr. Plateis, Sv. Jakob v Slov. gor. 288

Lepo in dobro posestvo, za živinorejce, z novozidano hišo in hlevom, sadonosnikom, gozdom, njivami in travnikom, pol ure od okrajne ceste, se takoj prodaja. Cena za oral 600 kron s hišo vred. Meri vsega skupaj nad 10 oralov. Več pove Mt. Peklar, gostilničar pri Sv. Jakobu v Slov. gor. ali pa Fr. Plateis. 287

V Svetinjah pri Ormožu se odda s prvim majem služba organista in cerkovnika. Samski Cecilijanci imajo prednost. 289

Viničar. Dober viničar, ki je lahko tudi očejen, dobi stalno in prijetno mesto z dobro plačo. Obdelovati mora večji vinograd samostojno. Naslov v upravištvu lista. 283

Proda se zaradi odpotovanja ml'n na dva tečaja, dve sobi, kuhinja, svinjak, klet, njiva, sadonosnik in nekaj travnika, dve minuti od župnijske cerkve, vse skupaj za 4500 K. Kje, pove upravištvo. 290

Velika hiša (dvohiša) z vrtom vred se po ceni prodaja. Kernstockgasse 6, Maribor. 281

Slovenski kupci posestev, pozor! Podpisani s tem uljudno naznanjam, da tudi letos iz rodoljubja pri nakupu vsakovrstnih krasnih posestev v prijazni mariborski okolici brezplačno posredujem. Samo pisanim vprašanjem se prosi snamko za odgovor. Sprejem tudi vsa cega resnega kupca na Pesniški postaji, če mi prihod in znak, da ga poznam, pravočasno naznani. Josip Sernek, km. sin v Gradški, pošta Pesnica. 247

XXXXXXXXXX

Agenti!

Potovalci, zastopniki in vse osebe, ki so znane pri privatnih strankah, se takoj in povsod, na vseh krajih, mestih in okrajih sprejmejo za prodajo novih reči, ki se v vsaki rodbini lahko prodajo, proti visoki proviziji in mesečni stalni plači 100 K. Ponudbe pod šifro „Guter Nebenverdienst 1910“ na Rudolf Mosse, Praga, Graben št. 14. 299

Za 10% ceneje



oddamo od danes naprej vsakovrstne gramofone, eufone in plošče. Zahtevajte cenike. Istotam dobi se najboljši pomoževalni aparat „levograf“ za 20% znižano ceno kakor doslej. Slavna družba se opozarja posebno na to ugodnost. Zinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor. 271

Delavnica za popravila!



Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustr. cenik zastoji! Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura	K 350
Pristna srebrna ura	7—
Original omega ura	18—
Kuhinjska ura	4—
Budiljka, niklasta	8—
Poročni prstani	2—
Srebrne verižice	2—

— Večletna jamstva. —

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urur in očalar

Maribor, Gosposka ulica 26.

Kupujem zlatnino in srebro. 284

Štefan Kaufmann

trgovec z železom, 23

v Radgoni,

priporoča najboljšje ocelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajersko železo se dobi po najnižji ceni in solidni postrežbi

Podpirajte trgovce, ki so prijatelji krščanske narodne stranke!



Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlik. lika in častni diplom k zlati kolajzni. ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malo-krvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izboren okus. Nad 6000 zdravniških pričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l á K 2-60 in po 1 l á K 4-80.

Dober tek je dobra stvar,
Zanemarjaj je nikar!
Dober tek imaš vsak dan,
Ako zživaš



Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Ljudska kakovost liter K 2-40.

Kabinetna kakovost " " 4-80.

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

VABILO

redni občni zbor

Posojilnice pri Sv. Lenartu v Sl. g.

registr. zadr. z neom. zavezo,

ki se vrši dne 21. aprila 1910 ob 10 uri dopoldne v veliki dvorani A. Arnušove gostilne.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obnem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo računskega pregledovalca. 4. Prečitanje revizijskega zapisnika Zadr. zveze v Ljubljani. 5. Odobritev računskega zaključka za l. 1909. 6. Razdelitev čistega dobička. 7. Volitev računskega pregledovalca in njegovega namestnika. 8. Nasveti in predlogi. 291

Načelstvo.

VABILO

redni občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice v Celju, reg zadruga z neomejeno zavezo,

ki se vrši v sredo, dne 27. aprila 1910 ob 10. uri dopoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Potrjenje računskega zaključka in razdelitev čistega dobička za l. 1909. 5. Dopolnilna volitev načelstva oziroma nadzorstva. 6. Slučajnosti.

Načelstvo.

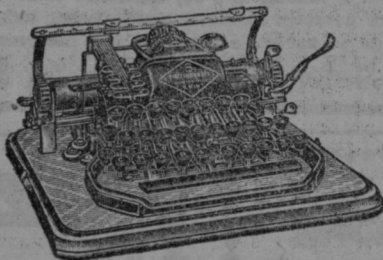
NB. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen vrši se eno uro pozneje drag občni zbor, kateri je sklepčen brez ozira na število došlih zadrugnikov, ozir. brez ozira na zastopani del svote vplačanih deležev. 292

Proč s peresom!

Blickensderferjev pisalni stroj

je dandanes najpripravlnejši ter najcenejši pisalni aparat, ki konkurira z vsakim drugim najdražjim pisalnim strojem. Dobiva se v treh modelih po 240, 310 in 340 K. Oddaja se tudi na obroke. V eni uri se nauči vsakdo z njim ravneti in pisati. Ceniki in razkazovanje zastoji.

Glavno zastopstvo za Stajersko in Kranjsko pri



Cinauer & Co. Sv. Jakob v Slov. gor.

Našim rodbinam priporočamo Kolinsko cikorijo. 290

Perilo

žensko in moško, kakor srajce, hlače in ovratačke, nadalje kravate, pase, rokavice, dežnike, solčnike, predpasnike in spodnja krila samo solidni fabrikat v velikanski izbiri in čudovito nizkih cenah se kupi v veletrgovski hiši 64

R. Stermecki, Celje.

Velikanska zaloga garnitur, zstov in preprog 1 garnitura iz 1 prtiča za miro in 2 za posteljo skupaj K 9—, flus K 10—. Kambrastih ostankov po 20 mt., trpežni, K 8—, flus K 10—, zelo fini K 12—. 64

Uradne

= zavitke

z natisom in brez natisa, vsake velikosti in kakovosti

priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.



Izjava.

Obžalujem, da sem gospo Kristo Škrlec pri Sv. Tomažu osebno žala in dovolim, da se ta izjava v časniku razglasi ter prosim tem potom odpuščanja.

Sv. Tomaž, dne 31. marca 1910.

P. Zmazek, posestnica.

Vaš želodec

slabo prebavlja,
ne čutite se do-
bro. —————

Pazite na sledeče vrste.

Preiskušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujajoče in prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmernosti, slabe diete, prehlajenja in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno depenovano varst. znamko



GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. Fragner-ja, c in kr. dvor. dobavitelja,

„Pri črnem orlu“ **PRAGA**, Mala strana 203, vogal Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Cela stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Proti naprej vpošilj. K 1-50 se pošlje mala steklenica, za K 2-80 velika steklenica, za K 4-70 2 veliki steklenici, za K 8-4 velike steklenice, za K 22-14 vel. steklenice poštne prosto za vse postaje avstr. ogr. monarhije. Zaloge v lekarnah Avstro-Ogr. 249

Javna zahvala.

Podpisani bil sem s svojimi premakljivimi rečmi komaj nekaj tednov pri zavarovalnici **Franco-Hongroise v Gradcu** zavarovan. — Vsled požara, kateri me je zadel 15. marca 1910, mi je ta zavarovalnica povzročeno škodo tako vestno cenila, in po njenem zastopniku g. Alojziju Slaviču izplačala, da se ji javno zahvaljujem ter isto, kakor njenega zastopnika g. Slaviča vsakomur najtopleje priporočam. V Berkovcih, dne 26. marca 1910.

Matevž Domajnko, priča,

Željdelo Jožef, l. r.
Alojzij Pučko, priča.

C. kr. priv.

Vzajemno-zavarovalni zavod

proti požarom v **GRADCU**.
Štev. 2000.

Razglas.

Po § 92 pravil se vrši za ude javno

društveno zborovanje zavoda v ponedeljek 9. majnika 1910 ob 10 uri dopoldne v sejni dvorani zavoda v Gradcu, Gosposka ul. 18/20.

Vsak odposlanec društva dobi za to posebno pismo povabilo.

DNEVNI RED:

1. Poročilo o delovanju z računskim zaključkom za 81. upravno leto 1909.
2. Poročilo računskih revizorjev o pregledu letnega računa 1909.
3. Proračun za upravno leto 1910.
4. Volitev upravnega sveta z enoletno funkcijo na mesto umrlega gospoda Julija Krepesch.
5. Volitev treh računskih revizorjev in enega nadomestnega revizorja.

283

Upravni svet.

Najmodernejša

kemična pralnica in barvarija
Martin Medved

Šoštanj, Spod. Štajersko.

se priporoča slav. obdinstvu za vso v to stroko spadajoča dela. Moška in ženska obleka se po barva in oznaži, ne da se ista razpara. Volnene mreže, svileni robei, preproge, mizna in druga pogrinjala se lahko prenovijo ali v poljudni barvi predrugačijo. V nujnih slučajih, kakor žalne obleke i. dr. se delo izvršuje v najkrajšem času, vsa druga naročila pa v teku jednega tedna.

Najsolidnejše delo!

Cene nizke!

Zbiralnice se iščejo po vseh večjih trgih in mestih proti dobremu plačilu 30

Redka prilžnost!

Prav lepo veliko posestvo v Razvanji pri Hoči, obstoječe iz novih poslopj in 32 oralo lepe zemlje, obstoječe iz lepega gozda, sadonosnika, travniki, njive itd. se takoj zavoljo preselitve z vsam skupaj proda. — Natančneje o tem pove

Franco Petelinc, Rotenhof, Zgornja Polskava pri Pragerskem. 213

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam veliko množino na suho cepljenih trt na prodaj, kakor najimenejšje vrste mosler, burgunder, gutedel, beli in rudeči muškater, portugiser, traminer, ranfol, ruländer, kapčina, vse na rip. portalis cepljeno, trte so dobro zaraščene in vkoreninjene, in veliko množino korenjakov rip. portalis za zeleno cepiti in ključice za suho cepljenje 100.000 rip. portalis. Cepljene trte stanejo 100 komadov 11 kron, korenjaki stanejo 100 komadov 3 krone. Naročniki se naj blagovolijo pismeno ali ustmeno oglašiti, dekler je kaj zaloge. 28

Ivan Vrtnjak, posestnik in trtnar, Sp. Breg, Ptuj.

Pozor!

Kdor želi kakšno posestvo, gostilno, hišo, kovačijo, trgovino hitro in po ugodni ceni kupiti, naj se takoj obrne na **Franca PETELINC, LINC, Rotenhof, Zg. Polskava pri Pragerskem.**

Pravo domačo deteljno seme zanesljivo prosto vsake predanice, razpošiljam že od 5 kg naprej po K 1-80 — 10 kg K 1-70 več skupaj še ceneje. Kakor tudi lep oves za seme.

Josip Druškovič,
Slovenjgradec.

247

Stara renomirana Zavarovalna družba

išče v vseh mestih in večjih krajih

glavne agente in potovalce

za posredovanje zavarovanj zoper ogenj, točo in za življenje proti najboljši plači. Ponudbe pod „Asssekuranz F. H. 296“ na anončno ekspedicijsko Jos. A. Kienreich, Gradec. Sackstrasse. 275

Takoj se prodaja

lepo posestvo, obstoječe iz 13 oralo zemlje, njive, sadonosnika, vinograda, gozda in travnika se takoj za 8 tiseč K prodaja. — Vse natančneje od **Franca Petelinc, Zgornja Polskava pri Pragerskem.** 215

Poziv

čast. kmetovalcem in vrtnarjem!

Ako potrebujete pristnega detelnega semena, zajamčenega brez predenice (grinte), travnega in gozdnega, vrtnarskega in cvetličnega semena, blagovolite se obrniti na staroznana, s častnim priznanjem odlikovano tvrdko 301

M. Berdajs, Maribor, Zofijin trg.

od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.

Olje Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Učenca,

zdravega fanta z dobrim šolskim spričevalom sprejem takoj v mojo trgovino, istotako enega pridnega in solidnega, mladega komlja.

Milan Hočevnar,

trgovina špecerijskega blaga
CELJE, Glavni trg 10. 200

Z mojo

240

!! umetno moštovo esenco !!

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače.

Cena 1 steklenici za 150 litrov 4 krone.

Dobi se samo

v drožeriji **Maksa Wolfram,**
Maribor, Gor. Gosposka ulica.



Novo

964

Čitaj!

Pozor kmetje in fantje!

Najnovejšje in najboljše sredstvo za rast las, brk in brade je:

Rastol št. I.

Deluje, da brke in brada postanejo gosti in dolgi, odstranja prhljaj in vsako drugo kožno bolezen z glave. Naroči naj si vsaka družina. Deluje sigurno in ga mnogi zdravniki priporočajo. Imam mnogo zahvalnih in prijaznih pism. Cena na vsako pošto franko 1 lonček K 3-60, 2 lončka K 5-—. Pošilja se po poštne povzetju ali če se pošlje denar naprej. Naroči se le pod naslovom:

Lekarna pri Sv. Trojici, Dolnji Miholjac 250, Slavonija.

Slov. Bistrica

in celi okraj naj kapuje najzanesljivejšje in najcenejšje vsake vrste semena, kakor deteljno pravo štajersko, lucerno, rudečo (inkernat), travno seme, semenški oves, svinjsko in druge vrste salato, repno, korenjevo seme itd. Za vinograde: galico, kakor novo že izkušeno sredstvo „tenaks“, pri katerem ni treba ne apna ne drugih priprav, brizgalnice, različno orodje, gumi-trake, prejo, ličeje itd.

Iz velike zaloge vsakovrstnega blaga tudi bartelnov prah za živino, „lukulus“ za svinje, tomaževa žilindra za travnike, vsake vrste železnino, cement itd. pri 185

Alojziju Pinter

trgovcu pri farni cerkvi v **Slov. Bistrici.**

Lepa mala gostilna s trgovino

se takoj prodaja, na prometnem kraju poleg šole ob glavni cesti. Cena 10.000 kron. — Dobro idoča kovačija z nekaj zemlje in lepo hišo, z vsem kovaškim orodjem, ob veliki državni cesti se takoj po ceni prodaja.

Vse natančneje od **Franca PETELINC, Zgor. Polskava pri Pragerskem.** 214

Steckenpferd-

milo z lilijinim mlekom

Najmehkejše milo za kožo
kakor proti pegam!

———— Dohva se povzodi. ———— 123

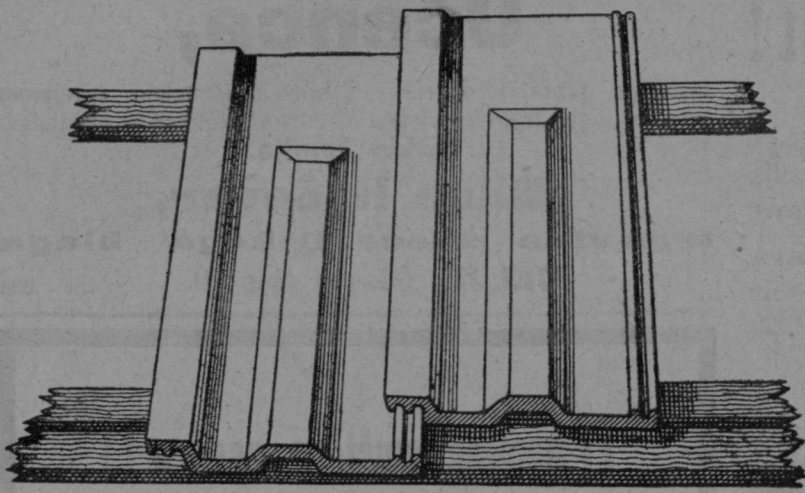
Kapljice za želodčni krč:

Stane ena steklenica samo 50 vinarjev.

Zganje proti trganju: Prav dobro mazilo pri prehlajenju v zgloboh in udih. Cena 1 K.

F. PRULL:

mestna lekarna pri c. kr. orlu
MARIBOR, Glavni trg štev. 15. 325



F. P. Vidic & Co., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

163

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtin navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše **kritje streh sedanjosti.**

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

Trgovina s semeni na debelo in drobno

SEVER & URBANIČ

v LJUBLJANI, Marijin trg
(nasproti frančiškanske cerkve)

priporočata svojo najpopolnejšo zalogo

zanesljivih semen

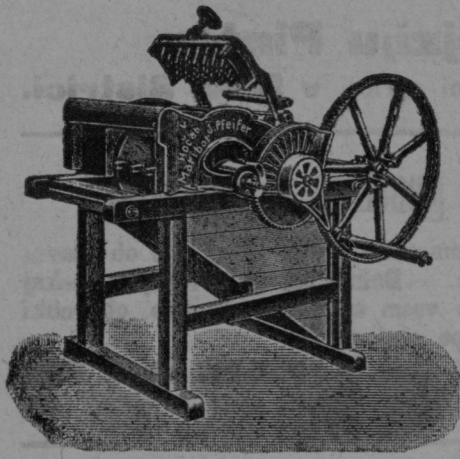
kakor: domačo deteljo, lucerno ali nemško deteljo, rudečo deteljo, velikansko krmilno peso, korenje za krmo, vsakovrstna travna semena, mešanice za suho in mokro zemljo, semenski oves Ligovo, zelenjadna in cvetlična semena na vago in v vrečah po 10 in 20 vinarjev, pristno gorensko repo, čebulček, rusko laneno seme, rafijsko liče, cepilni vosek, drevesni karbolinej itd.

174

Cenovnik pošiljava na zahtevo zastonj.



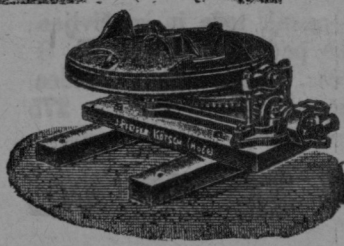
Tovarna za poljedelske in kmetijske stroje



kakor mlatilnice za škropanje in navadne mlatilnice za roko in gepelj. Režalnice, gepelj, vejalnice itd. Livarna za železo in medenino. Izdelujejo se mlinci in žage za vodno in parno moč. Vsa popravila po ceni in točno. Ceniki se pošiljajo brezplačno. Kupuje se po najboljši ceni staro vlitno železo, cink, cin, baker, svinec, t. d.

941

I. Pfeifer,
tovarna in livarna
v Hočah
pri Mariboru.



sloven. f. g.

PREVIDNOST

skrbne

gospodinje

temelji na tem, da pri nakupu Kathreiner Kneippove sladne kave ne zahteva samo sladne kave ampak vsakokrat izrečno naglaša, da hoče Kathreiner in vzame le take izvirne zavitke, na katerih se nahaja slika župnika Kneippa kot varstvena znamka in ime Kathreiner. Le ti znaki jamčijo za pristnost Kathreinerja.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so politno hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rental davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poročilo po 5%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presega 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvanredni prazniki. — V uradnih urah se sprejema in plačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prebranje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.